รายงานผลการดำเนินงานการจัดการความรู้
ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)
และการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ
และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

จัดทำโดย
คณะทำงานจัดการองค์ความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สารบัญ

รายการ	หน้า
๑. บทสรุปผู้บริหาร	๑
๒. หลักการและเหตุผล	๒
๓. วัตถุประสงค์	๓
๔. กลุ่มเป้าหมาย	๓
๕. ช่วงเวลา	๓
๖. วิธีการดำเนินงาน	๓
๗. เป้าหมาย	๓
๘. แผนการดำเนินงาน	๓
๙. กระบวนการพัฒนาทักษะการจัดการความรู้ ประเด็นความรู้ที่ ๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)	๖
๑๐. กระบวนการพัฒนาทักษะการจัดการความรู้ ประเด็นความรู้ที่ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพ ในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์	๑๔
๑๑. ข้อเสนอและแนวทางในการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐	๔๓
๑๒. ร่างแผนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐	๔๕
๑๓. ภาคผนวก	๔๙

๑. บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) หรือ พกฉ. ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการความรู้ในฐานะกลไกสำคัญในการยกระดับการทำงานขององค์กร ให้มีประสิทธิภาพและตอบสนองต่อพันธกิจในการเผยแพร่พระเกียรติคุณของพระมหากษัตริย์ไทย รวมถึงการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่ให้เกิดผลในเชิงปฏิบัติ และภายใต้กรอบการประเมินองค์การมหาชน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ - ๒๕๗๐ ตัวชี้วัดที่ ๒.๓ การประเมินการควบคุมดูแลกิจการของคณะกรรมการองค์การมหาชน ประเด็นที่ ๒ การบริหารจัดการและผลการปฏิบัติงาน ๒.๓ ด้านการบริหารทั่วไป ข้อ ๒.๓.๒ องค์การมหาชนมีกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กรที่เหมาะสม โดยรวบรวม จัดเก็บความรู้ที่สำคัญต่อการดำเนินงาน มีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกองค์กรด้วยวิธีหรือช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ รวมถึงมติของคณะกรรมการ พกฉ. และนโยบายของผู้อำนวยการ พกฉ. จัดให้มีการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ จึงได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ขึ้น เพื่อดำเนินการจัดการความรู้ การกำหนดหลักเกณฑ์การจัดการความรู้ของ พกฉ. จัดทำแผนการจัดการความรู้ของ พกฉ. รวมทั้งจัดกระบวนการหรือขั้นตอนของการจัดการองค์ความรู้ใน พกฉ. เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ใน พกฉ.

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้มีการจัดการความรู้ ในประเด็น ๑) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) และ ๒) การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการความรู้ของสำนักงานในประเด็นของประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) และการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพระพระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์และเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานด้านการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการเวลาการดำเนินงานรวมทั้งพัฒนาเจ้าหน้าที่ของ พกฉ. โดยการเพิ่มขีดความสามารถ และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ ผ่านการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และความร่วมมือใน พกฉ. โดยมีระยะเวลาการขับเคลื่อนกิจกรรมการการจัดการความรู้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๙ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๙ ตามแนวทางการจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอนของสำนักงาน ก.พ.ร. ทั้งนี้ มีการจัดตั้งแต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team: KM Team) เพื่อให้เกิดกลไกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบทั่วทั้งองค์กร

ผลการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้จะทำให้ พกฉ. มีองค์ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ โดยนำความรู้และประสบการณ์มาพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการให้บริการขององค์กร บุคลากรมีความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญเพิ่มขึ้นจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ซึ่งเป็นการบรรลุพันธกิจหลักในการเผยแพร่พระเกียรติคุณพระมหากษัตริย์และขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ ยังช่วยส่งเสริมวัฒนธรรมการเรียนรู้และการทำงานร่วมกัน และทำให้ พกฉ. มีกลไกการจัดการความรู้ที่เป็นระบบ สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการพัฒนางานอย่างต่อเนื่องและสนับสนุนการบรรลุพันธกิจขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. หลักการและเหตุผล

การจัดการความรู้เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ พกฉ. ปรับตัวเข้ากับโลกยุคปัจจุบันและโลกของการทำงานที่เปลี่ยนไป ช่วยให้ พกฉ. พัฒนาการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ วิสัยทัศน์ และพันธกิจของ พกฉ. และเป็นองค์ประกอบสำคัญของการเป็นองค์การมหาชนที่สามารถตอบสนองพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ รวมทั้งตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ หรือสำนักงาน ก.พ.ร. ด้วย

กรอบการประเมินองค์การมหาชนกำหนดให้คณะกรรมการกำกับให้องค์การมหาชนมีกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กรให้เหมาะสม โดยมีการรวบรวม จัดเก็บ ความรู้ที่สำคัญต่อการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และมีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน และภายนอกองค์กรด้วยวิธีหรือช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยการศึกษาองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับประเด็นต่าง ๆ ของหลักการทรงงาน ประกอบกับแนวนโยบายของผู้อำนวยการ พกฉ. มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ในกระบวนการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาสำนักงาน ให้เป็นไปตามภารกิจ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาบุคลากร พกฉ. เป็นการยกระดับการเรียนรู้และการส่งเสริมการจัดการความรู้ จึงมีการดำเนินการขับเคลื่อนโดยให้มีคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ระดับสำนักงาน เพื่อดำเนินการตามหลักการและเหตุผลดังกล่าว

อีกทั้งตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ พกฉ. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๙ เมื่อวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๙ ระเบียบวาระที่ ๓.๒ เรื่อง แผนการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) มติที่ประชุม เห็นชอบแผนการดำเนินการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ และให้สำนักงานนำข้อเสนอแนะที่ประชุมไปพิจารณา นั้น โดยมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ พกฉ. ในประเด็นการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ เห็นควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เกี่ยวข้องเข้าร่วมให้ข้อเสนอความคิดเห็นหรือวิพากษ์ เพื่อช่วยสะท้อนและกลั่นกรองว่าแต่ละประเด็นการจัดการความรู้สามารถถอดบทเรียนจากกิจกรรมได้อย่างเหมาะสมหรือไม่ โดยเฉพาะการวิเคราะห์ว่าแต่ละกิจกรรมมีความเชื่อมโยงและสะท้อนหลักการทรงงายในประเด็นใดที่โดดเด่น ซึ่งจะช่วยให้การสังเคราะห์องค์ความรู้มีความชัดเจนลึกซึ้ง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ มีการทบทวนแผนการจัดการความรู้ตามข้อเสนอแนะคณะทำงานจัดการความรู้ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ได้ทบทวน (ร่าง) แผนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้ของแต่ละสำนักและกลุ่มงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ โดยให้คณะทำงานร่วมกันจัดทำแผนการปฏิบัติการการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสำนักงานฯ และใช้ในการยกระดับการเรียนรู้ให้แก่บุคลากร พกฉ. พร้อมทั้งการเป็นการพัฒนาระบบการปฏิบัติงานให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงและบริบทใหม่ขององค์กร

๓. วัตถุประสงค์

๓.๑ เพื่อจัดการความรู้ของ พกฉ. ในประเด็นของประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) และการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

๓.๒ เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานด้านการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการเวลาการดำเนินงาน

๓.๓ เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ของ พกฉ. โดยการเพิ่มขีดความสามารถ และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ผ่านการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และความร่วมมือใน พกฉ.

๔. กลุ่มเป้าหมาย

๔.๑ บุคลากรภายในสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

๕. ช่วงเวลา

๕.๑ การดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๕.๒ การขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม ๒๕๖๙ ถึง เดือนกันยายน ๒๕๖๙

๖. วิธีการดำเนินงาน

ใช้กระบวนการจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอนตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร. การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการทบทวนหลังการปฏิบัติการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการถอดบทเรียน ของบุคลากร พกฉ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น บุคลากรภายใน พกฉ. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการความรู้ต่อไป

๗. เป้าหมาย

๗.๑ มีโครงการการจัดการความรู้ระดับสำนักงาน จำนวน ๒ ประเด็นความรู้

๗.๒ มีรายงานผลการขับเคลื่อนและองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้กระบวนการบริหารจัดการความรู้ จำนวน ๒ ประเด็นความรู้

๗.๓ เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะ และความรู้จากกระบวนการบริหารจัดการของ พกฉ. และบุคลากรใน พกฉ.

๗.๔ มีโครงการการจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐานตอบสนองเป้าหมายโดยรวมทั้งหมดของการจัดการความรู้ และตอบสนองกรอบการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร.

๘. แผนการดำเนินงาน

การจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ จำนวน ๒ ประเด็นความรู้ คือ

๑) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)

๒) การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

แผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

๑. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)

กิจกรรม	ระยะเวลาดำเนินงาน							ผู้รับผิดชอบ
	มี.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	เม.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	ส.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	
๑. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแจ้งซ่อมสาธารณูปโภค	✔ (๓๐ มี.ค. ๖๙)							สอน.
๒. จัดเวทีสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและแจ้งระบบ		✔						สอน. และผู้รับผิดชอบเรื่องการแจ้งซ่อมของแต่ละสำนัก /กลุ่มงาน
๓. พัฒนาระบบการแจ้งซ่อม	✔	✔	✔	✔	✔			สอน. และ สทส. (ฝ่ายสารสนเทศ)
๔. ทดลองใช้ระบบการแจ้งซ่อม			✔	✔	✔			สอน. และ สทส. (ฝ่ายสารสนเทศ)
๕. จัดเวทีแลกเปลี่ยน				✔				สอน.
๖. คู่มือระบบแจ้งซ่อม			✔	✔	✔			สอน.
๗. ผลิตสื่อเผยแพร่ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร					✔	✔		สอน. และ สทส.
๘. จัดทำรายงานผลการจัดการความรู้และเผยแพร่ภายในองค์กร							✔	สอน.

๒. การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

กิจกรรม	ระยะเวลา							ผู้รับผิดชอบ
	มี.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	เม.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	พ.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	มิ.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	ก.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	ส.ค. พ.ศ. ๒๕๖๙	ก.ย. พ.ศ. ๒๕๖๙	
๑. วิเคราะห์พื้นที่จัดแสดงที่เชื่อมโยงกับหลักการทรงงาน และจัดทำองค์ความรู้ที่โดดเด่นที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ฐานการจัดแสดง	✔							สพร. สนพ. สทส. สพก.
๒. ออกแบบและพัฒนาสื่อการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้	✔	✔	✔	✔				สพร. สนพ. สทส. สพก.
๓. จัดเวทีแลกเปลี่ยน			✔					สอน. สพร. สนพ. สทส. สพก. สผป. และกลุ่มงาน
๔. คู่มือ แนวทางปฏิบัติหรือสื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ พกฉ.			✔	✔				คณะทำงานด้านจัดการความรู้
๕. ทดลองใช้คู่มือแนวทางปฏิบัติ				✔	✔			สอน. สพร. สนพ. สทส. สพก. สผป. และกลุ่มงาน
๖. ปรับปรุงคู่มือ					✔	✔		คณะทำงานด้านจัดการความรู้
๗. ผลิตสื่อเผยแพร่ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร					✔	✔		สทส.
๘. จัดทำรายงานผลการจัดการความรู้และเผยแพร่ภายในองค์กร							✔	คณะทำงานด้านจัดการความรู้

๙. กระบวนการพัฒนาทักษะการจัดการความรู้

<u>ประเด็นความรู้ที่ ๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)</u>

<u>ผลผลิต</u>

๑) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการความรู้ของ พกฉ. และการจัดการความรู้ระดับสำนักงานฯ จำนวน ๑ แผนงาน

๒) ระบบแจ้งซ่อมบำรุง จำนวน ๑ ระบบ

๓) คู่มือระบบแจ้งซ่อมบำรุง จำนวน ๑ ฉบับ

๔) รายงานผลการขับเคลื่อนและองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ ของ พกฉ. จำนวน ๑ ครั้ง

<u>ผลลัพธ์</u>

๑) เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) ทั่วทั้ง พกฉ.

๒) บุคลากรมีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถพัฒนาไปสู่การขับเคลื่อนองค์กรที่จะยกระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป

๓) กระบวนการ และการบริหารจัดการมีความชัดเจน สะดวกรวดเร็ว สามารถติดตามการจัดการด้านระบบสาธารณูปโภคได้

๔) เกิดการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) ที่มีประสิทธิภาพ

<u>ผลกระทบ</u>

๑) พกฉ. มีแผนโครงการการจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐานตอบสนองเป้าหมายโดยรวมทั้งหมดของการจัดการความรู้ และตอบสนองกรอบการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร. อย่างมีประสิทธิภาพ

๒) พกฉ. สามารถจัดการปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างการรับรู้ การยอมรับและการเป็นองค์กรแห่งการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระมหากษัตริย์และการขับเคลื่อนงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เสริมภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการเพื่อการบริการระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐานและทันสมัย

๑. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแจ้งซ่อมสาธารณูปโภค

๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และข้อจำกัดของระบบเดิม เช่น ความล่าช้า การติดตามงานยาก หรือข้อมูลไม่เป็นระบบ

๑.๒ สำรวจช่องทางการแจ้งซ่อมที่มีอยู่ เช่น โทรศัพท์ ไลน์ เอกสาร หรือการแจ้งด้วยวาจา

๑.๓ รวบรวมข้อมูลประเภทงานซ่อมบำรุง เช่น ไฟฟ้า ประปา ระบบปรับอากาศ อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับแจ้งซ่อม

สรุปผลการดำเนินงาน : ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลประเภทงานซ่อมบำรุงจากการแจ้งซ่อมที่ผ่านมา (ตุลาคม ๒๕๖๘ - มีนาคม ๒๕๖๙) และจัดทำเป็นฐานข้อมูลในรูปแบบไฟล์ Excel เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และพัฒนาระบบ โดยสามารถจำแนกประเภทงานซ่อมได้ ดังนี้ งานด้านระบบไฟฟ้างาน ด้านระบบประปา งานระบบปรับอากาศงานอาคารสถานที่ และงานซ่อมบำรุงอุปกรณ์และครุภัณฑ์

ข้อมูลประเภทงานซ่อมบำรุงจากการแจ้งซ่อมที่ผ่านมา
(ตุลาคม ๒๕๖๘ - มีนาคม ๒๕๖๙)

๒. จัดเวทีสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและแจ้งระบบ

๒.๑ กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้ดูแลอาคารสถานที่ เจ้าหน้าที่ซ่อมบำรุง และผู้ใช้งานจากแต่ละสำนัก/กลุ่มงาน

- จัดประชุมรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบระบบแจ้งซ่อมที่เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน (User Requirement)

๒.๒ กำหนดรูปแบบข้อมูลที่ต้องใช้ในระบบ เช่น ประเภทงาน สถานที่ ผู้แจ้ง สถานะการดำเนินงาน และสรุปข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ

สรุปผลการดำเนินงาน : จัดเวทีสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและแจ้งระบบแจ้งซ่อม เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมผู้บริหาร ชั้น ๕ อาคารสำนักงานฯ ดังนี้

๑) ชี้แจงเกี่ยวกับการจัดการความรู้ (KM Action Plan) เรื่อง: ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) โดย สำนักอำนวยการ

๒) แจ้งการใช้งานระบบแจ้งซ่อมออนไลน์ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) โดย นายจตุภูมิ เรืองเกิด เจ้าหน้าที่สื่อสารสัมพันธ์ สำนักสารสนเทศและการสื่อสาร

๓) รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับรูปแบบระบบแจ้งซ่อมที่เหมาะสมกับความต้องการใช้งาน (User Requirement) เพื่อกำหนดรูปแบบข้อมูลที่ต้องใช้ในระบบ เช่น ประเภทงาน สถานที่ ผู้แจ้งสถานะการดำเนินงาน และสรุปข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ ในรูปแบบแบบสอบถามโดยผู้แทนทุกสำนัก/กลุ่ม

สรุปข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบ

ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่าระบบการแจ้งซ่อมในปัจจุบันประสบปัญหาหลักด้านความล่าช้า ข้อมูลตกหล่น และความไม่ชัดเจนในสถานะการดำเนินงาน ผู้ใช้งานส่วนใหญ่มีความต้องการเปลี่ยนผ่านสู่ระบบดิจิทัล โดยเฉพาะการใช้งานผ่าน Mobile Application ที่เน้นความง่าย (๒-๓ ขั้นตอน) และมีฟังก์ชันที่จำเป็น เช่น การแนบรูปภาพ การระบุพิกัด และการเลือกความเร่งด่วน นอกจากนี้ องค์กรยังต้องการระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพผ่าน Dashboard และการแจ้งเตือนแบบเรียลไทม์เพื่อเพิ่มความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการทำงาน



ภาพ: จัดเวทีสำหรับผู้เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและแจ้งระบบ

๓. พัฒนาระบบการแจ้งซ่อม และทดลองใช้ระบบการแจ้งซ่อม

สรุปผลการดำเนินงาน

๓.๑ ออกแบบโครงสร้างระบบแจ้งซ่อม เช่น แบบฟอร์มแจ้งซ่อม ระบบฐานข้อมูล และระบบติดตามงาน

๓.๒ พัฒนาระบบร่วมกับฝ่ายสารสนเทศหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๓.๓ ทดสอบการทำงานของระบบในระดับเบื้องต้น (Internal Test)

๓.๔ ปรับปรุงระบบให้มีความสะดวกต่อการใช้งาน และสามารถติดตามสถานะงานซ่อมได้มีระบบแจ้งซ่อมที่สามารถใช้งานได้จริง

๓.๕ แนะนำขั้นตอนการใช้งานระบบให้แก่ผู้ทดลองใช้

๓.๖ เปิดใช้งานระบบแจ้งซ่อมจริงในช่วงทดลอง

๓.๗ ติดตามผลการใช้งาน เช่น ความสะดวก ความรวดเร็ว และปัญหาที่พบ เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะนำมาปรับปรุงระบบให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๔. จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๔.๑ จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) ระหว่างผู้ใช้งานระบบเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสะท้อนประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางแก้ไข

๔.๒ รวบรวมเทคนิคหรือแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการบริหารจัดการงานซ่อมบำรุง รวมทั้งสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากเวทีแลกเปลี่ยนและนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงระบบพร้อมแนวทางการบริหารจัดการ

สรุปผลการดำเนินงาน : ดำเนินการจัดเวทีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) ระหว่างผู้ใช้งานระบบเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสะท้อนประสบการณ์ ปัญหา และแนวทางแก้ไข เมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมพอเพียง ชั้น ๓ โดยมีประเด็น ดังนี้

๑) ระบบที่จัดทำขึ้นมีประโยชน์และประสิทธิภาพอย่างไรบ้าง

๑.๑ ระบบนี้ช่วยให้ลดขั้นตอนซ้ำซ้อนจากระบบเดิม ทำให้การส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้แจ้งซ่อม เจ้าหน้าที่คัดกรองหรือแอดมินระบบ และช่างผู้ปฏิบัติงาน เป็นไปอย่างราบรื่น และความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินงาน และอำนวยความสะดวกให้แก่องค์กรในภาพรวมมากขึ้น

๑.๒ ระบบมีการบันทึกข้อมูล และแสดงสถานะการดำเนินงานในทุกขั้นตอน ทำให้ผู้ใช้งานระบบสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่างานซ่อมอยู่ในระยะใด (เช่น รอดำเนินการ กำลังซ่อม หรือเสร็จสิ้น) พร้อมทั้งระบุชื่อผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน ช่วยเพิ่มความรับผิดชอบในหน้าที่ และลดข้อผิดพลาดจากการสื่อสาร

๑.๓ ผู้ใช้งานระบบสามารถเข้าถึงระบบเพื่อแจ้งซ่อมสาธารณูปโภคได้ทันทีผ่านช่องทางออนไลน์ทุกที่ทุกเวลา เมื่อส่งคำขอแล้ว ระบบจะมีฟังก์ชันติดตามผลที่ช่วยให้ผู้แจ้งรู้กำหนดการคร่าว ๆ ทำให้อัตราความพึงพอใจของบุคลากรในองค์กรสูงขึ้น

๑.๔ มีระบบจำแนกประเภทสาธารณูปโภค (เช่น ระบบไฟฟ้า ประปา เครื่องปรับอากาศ) และเปิดให้ระบุระดับความเร่งด่วนของปัญหา ช่วยให้หัวหน้าฝ่ายจัดการและบริการทรัพยากรสามารถจัดสรรทรัพยากรช่าง และเครื่องมือ ไปแก้ไขปัญหาที่เร่งด่วนก่อนได้อย่างถูกต้อง และลดความเสียหายร้ายแรงที่จะเกิดกับสินทรัพย์ขององค์กร

๒) ประเด็นใดของระบบที่ยังควรได้รับการพัฒนาเพิ่มเติม และมีแนวทางในการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างไร

๒.๑ เพิ่มฟังก์ชันการบันทึกงบประมาณ และค่าใช้จ่ายจริงที่เกิดขึ้นในแต่ละงานซ่อมบำรุง เช่น ค่าอะไหล่ หรือค่าบริการภายนอก เพื่อนำข้อมูลเหล่านี้มาประมวลผล และวิเคราะห์ต้นทุนในแต่ละหมวดหมู่ สาธารณูปโภคใดที่ชำรุดบ่อย และสิ้นเปลืองงบประมาณสูงสุด ข้อมูลเชิงลึกนี้จะช่วยให้องค์กรสามารถวางแผนงบประมาณประจำปีถัดไปได้อย่างแม่นยำ

๒.๒ พัฒนา และเชื่อมต่อระบบเข้ากับแพลตฟอร์มการสื่อสารที่ใช้งานเป็นประจำในองค์กร เช่น LINE และ E-mail โดยตั้งค่าให้ระบบส่งการแจ้งเตือนอัตโนมัติ ทันทีเมื่อมีการอัปเดตสถานะ เช่น แจ้งเตือนไปยังช่างผู้รับผิดชอบเมื่อมีงานใหม่เข้า หรือแจ้งเตือนไปยังผู้แจ้งซ่อม เมื่อสถานะงานซ่อมเสร็จสิ้น ช่วยลดเวลาในการเช็กระบบด้วยตัวเอง และเพิ่มความรวดเร็วในการประสานงาน

๒.๓ เพิ่มฟังก์ชันจัดเก็บประวัติการเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยแสดงชื่อบัญชีผู้ใช้งาน วันที่ และเวลาของผู้ที่เข้ามาแก้ไขสถานะ อัปเดตข้อมูล หรือปิดงานซ่อมบำรุงในระบบอย่างชัดเจน การปรับปรุงนี้ไม่เพียงแต่ช่วยให้หัวหน้างานสามารถตรวจสอบย้อนหลังได้อย่างโปร่งใสเมื่อเกิดข้อสงสัย แต่ยังช่วยให้เห็นสถิติการทำงานและภาระของเจ้าหน้าที่แต่ละคน เพื่อนำไปใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานได้อย่างเป็นธรรมอีกด้วย

๓) องค์ความรู้ด้านใดที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของโครงการนี้

๓.๑ ความรู้ในการออกแบบหน้าตาโปรแกรมให้ใช้งานง่ายที่สุด ไม่ซับซ้อน เพื่อให้ผู้ใช้งานทุกกลุ่ม (ทั้งเจ้าหน้าที่ที่แจ้งซ่อม และช่าง) สามารถกดใช้งานได้ทันทีโดยไม่ต้องเรียนรู้เยอะ

๓.๒ ต้องมีความรู้ในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมคนในองค์กร จากเดิมที่เคยชินกับการเดินไปบอกหรือเขียนกระดาษ ให้เปลี่ยนมาใช้ระบบดิจิทัล ซึ่งต้องอาศัยทักษะการจัดฝึกอบรม การสื่อสารภายใน และการรับฟังความคิดเห็น เพื่อนำมาปรับปรุงระบบให้ตรงใจผู้ใช้งานจริง

๓.๓ ความรู้ความเข้าใจในการเขียนโปรแกรม การจัดการฐานข้อมูล (Database Management) ที่รองรับข้อมูลจำนวนมาก และการเชื่อมต่อระบบ กับแพลตฟอร์มภายนอก เช่น LINE หรือ E-mail นอกจากนี้ยังรวมถึงความรู้ด้านความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cybersecurity) เพื่อปกป้องข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้งาน และข้อมูลภายในขององค์กรไม่ให้รั่วไหล

๔) บุคลากรภายในสำนักงานรายใดเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญ (Expert) ในด้านดังกล่าว

๔.๑ นายจตุภูมิ เรืองเกิด เจ้าหน้าที่สื่อสารสัมพันธ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญหลักด้านโครงสร้างพื้นฐานไอที และการบริหารจัดการระบบ มีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลระบบซอฟต์แวร์แจ้งซ่อมบำรุงให้สามารถทำงานได้อย่างเสถียร ปลอดภัย และมีประสิทธิภาพ ตลอดจนเป็นผู้ดูแลการเชื่อมต่อระบบแจ้งเตือน (LINE/E-mail) รวมถึงการสำรองข้อมูล (Backup) และแก้ไขปัญหาทางเทคนิคที่เกิดขึ้นในระบบทั้งหมด

๔.๒ ฝ่ายจัดการและบริการทรัพยากร เป็นหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญในฐานะ “ผู้ใช้งานหลัก” และ “ผู้เชี่ยวชาญด้านงานซ่อมบำรุงสาธารณูปโภค” โดยมีบทบาทสำคัญในการให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับขั้นตอนการทำงานจริง การคัดกรองงาน การจัดลำดับความเร่งด่วน และประเภทของงานซ่อม นอกจากนี้ ยังเป็นตัวกลางสำคัญในการขับเคลื่อนให้บุคลากรภายในองค์กรเกิดการใช้งานระบบจริง และนำข้อมูลความพึงพอใจของผู้ใช้งานมาสะท้อนเพื่อพัฒนาฝั่งซอฟต์แวร์ต่อไป

๕. องค์ความรู้ที่ฝังอยู่ในตัวบุคคล (Tacit Knowledge) เช่น เทคนิค วิธีการ หรือประสบการณ์ใดบ้างที่ยังมิได้มีการบันทึกหรือถ่ายทอดอย่างเป็นระบบ

๕.๑ เพิ่มชุดองค์ความรู้นี้ไปฝังไว้บนแพลตฟอร์มแจ้งซ่อม ในรูปแบบของ “คำถามที่พบบ่อย (FAQs)” หรือ “คู่มือภาพประกอบอินโฟกราฟิกแบบสั้น” โดยเมื่อผู้ใช้งานกดเลือกหมวดหมู่ “แจ้งซ่อมแอร์” ระบบจะแสดงข้อความแนะนำวิธีแก้ไขเบื้องต้นนี้ขึ้นมาให้ผู้ใช้งานอ่านก่อนเป็นอันดับแรก ประโยชน์คือ ลดภาระงานของทีมช่าง ลดจำนวนใบแจ้งซ่อมในกรณีที่เป็นปัญหาเล็กน้อย ทำให้ช่างมีเวลาไปจัดการกับเคสที่หนักและเร่งด่วนจริง ๆ ได้มากขึ้น และลดระยะเวลารอคอยของผู้ใช้งาน ผู้ใช้งานสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้ทันทีภายในไม่กี่นาที โดยไม่ต้องรอคิวช่าง ส่งผลให้การดำเนินงานในสำนักงานไม่ติดขัด

๖. ข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานดังกล่าวมีการจัดเก็บไว้ ณ แหล่งใดบ้าง

๖.๑ ข้อมูลสำคัญทั้งหมดในระบบแจ้งซ่อมบำรุง (เช่น ประวัติการแจ้งซ่อม สถานะการดำเนินงาน และรายชื่อผู้รับผิดชอบ) จะถูกบันทึกและจัดเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลส่วนกลางที่มีความปลอดภัยสูง ช่วยป้องกันการสูญหายของข้อมูล รองรับการเข้าถึงข้อมูลพร้อมกันจากหลายภาคส่วนแบบเรียลไทม์ และง่ายต่อการสำรองข้อมูล (Data Backup) ของผู้ดูแลระบบ

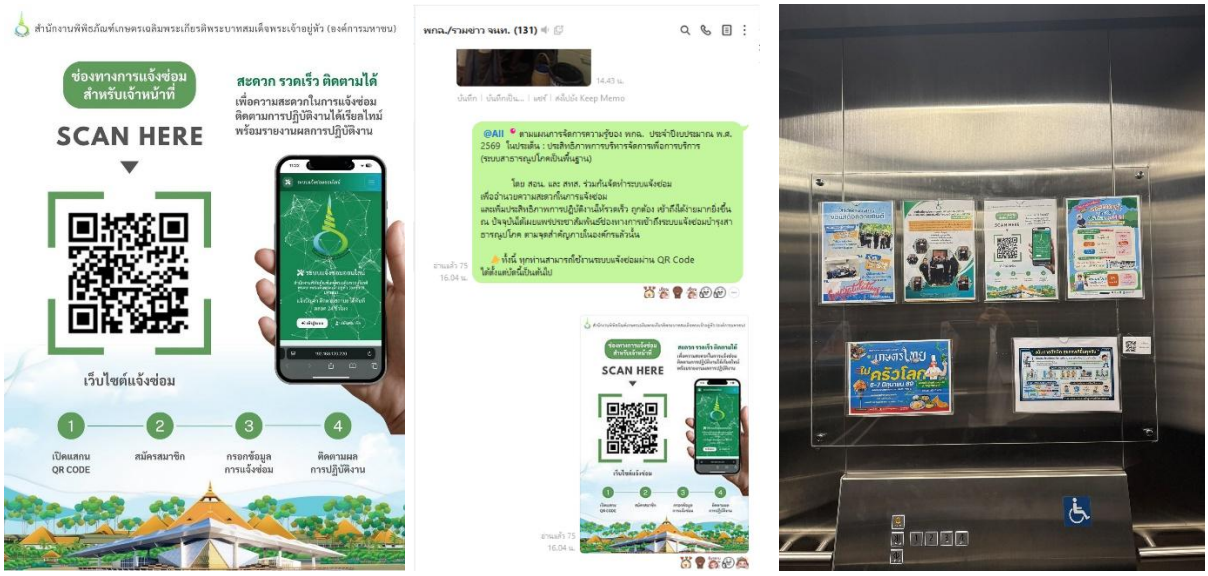
๖.๒ เพื่อเพิ่มความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงาน ระบบได้รับการออกแบบให้ผู้มีสิทธิ์เข้าถึงสามารถดาวน์โหลดหรือส่งออกข้อมูล (Export) ออกมาเป็นไฟล์สเปรดชีต Microsoft Excel เก็บไว้ในอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลได้ ซึ่งช่วยให้หัวหน้างานสามารถนำข้อมูลไปวิเคราะห์ต่อยอด ทำรายงานสรุปผลประจำปี หรือใช้เครื่องมืออื่น ๆ ประมวลผลเชิงสถิติได้อย่างสะดวก รวดเร็ว

๗. ขอความร่วมมือในการจัดทำและเรียบเรียงองค์ความรู้ เพื่อเผยแพร่และแบ่งปันให้บุคลากรภายในสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ สามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างทั่วถึง

๗.๑ สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร จะเป็นหน่วยงานหลักในการนำคู่มือหรือขั้นตอนการใช้งานระบบ มาย่อยข้อมูลให้สั้น กระชับ และออกแบบในรูปแบบ อินโฟกราฟิก (Infographic) หรือภาพประกอบที่เน้นการเล่าเรื่องด้วยภาพ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ และผู้ปฏิบัติงานทุกระดับสามารถอ่านแล้วเข้าใจและทำตามได้ทันที และดำเนินการเผยแพร่สื่อดังกล่าวผ่านช่องทางการสื่อสารภายในที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย เช่น จัดส่งผ่านทางกลุ่ม LINE ขององค์กร และป้ายบอร์ดประชาสัมพันธ์ในจุดสำคัญ เพื่อให้ระบบแจ้งซ่อมบำรุงสาธารณูปโภคเกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ร่วมกันภายในองค์กร จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องสร้างกลไกการกระจายความรู้ที่ใช้งานง่าย เพื่อให้บุคลากรจากทุกสำนัก/ฝ่าย สามารถเข้าถึง เข้าใจ และนำระบบนี้ไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ



ภาพ: การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้



ลิงค์ระบบแจ้งซ่อม http://๑๙๒.๑๖๘.๑๒๐.๒๒๐/index.php

ภาพ: อินโฟกราฟิกประชาสัมพันธ์เพื่อให้เจ้าหน้าที่สามารถเข้าใช้งานง่าย
และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางไลน์ พกฉ. และบอร์ดประชาสัมพันธ์

๘. จัดทำคู่มือระบบแจ้งซ่อม

๘.๑ จัดทำโครงร่างคู่มือการใช้งานระบบแจ้งซ่อมโดยมีขั้นตอนการใช้งาน เช่น วิธีแจ้งซ่อม การติดตามสถานะ และการปิดงาน พร้อมภาพประกอบหรือขั้นตอนการใช้งานแบบลำดับขั้น ตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา และเผยแพร่คู่มือให้บุคลากรในองค์กรใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ

สรุปผลการดำเนินงาน : มีคู่มือการใช้งานระบบแจ้งซ่อมออนไลน์สำหรับเจ้าหน้าที่ พกฉ. ตามหนังสือที่ พกฉ ๐๑๐๑.๔/๑๑๖๘ ลงวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๙

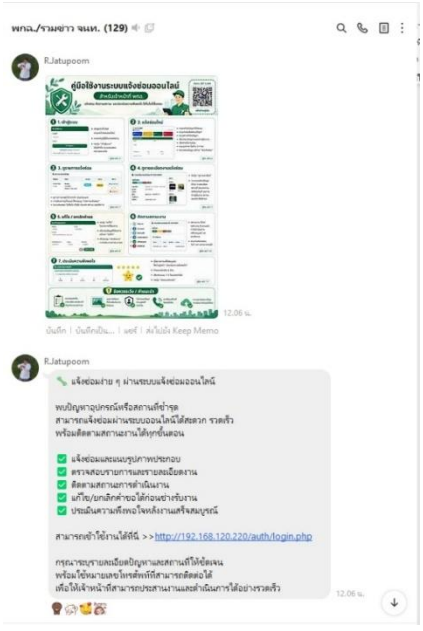
คู่มือการใช้งานระบบแจ้งซ่อมออนไลน์สำหรับเจ้าหน้าที่ พกฉ.

๙. ผลิตสื่อเผยแพร่ภายในและภายนอกองค์กร

๙.๑ จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น อินโฟกราฟิก คู่มือสรุปขั้นตอน หรือวิดีโอแนะนำการใช้งาน เพื่อเผยแพร่ผ่านช่องทางขององค์กร เช่น เว็บไซต์ ระบบสารสนเทศ หรือสื่อภายในองค์กรและประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรรับทราบและเข้าใจการใช้งานระบบพร้อมส่งเสริมให้บุคลากรใช้ระบบแจ้งซ่อมอ ย่างต่อเนื่อง

สรุปผลการดำเนินงาน : มีสื่อประชาสัมพันธ์ระบบ ๑ รูปแบบ และประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางไลน์





ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

๑. ได้รับประโยชน์ และประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้น

๑.๑ ลดความซ้ำซ้อน และประหยัดเวลา : ระบบช่วยลดขั้นตอนที่ซ้ำซ้อนจากระบบเดิม ทำให้การส่งต่อข้อมูลระหว่างผู้แจ้งซ่อม เจ้าหน้าที่คัดกรอง (แอดมิน) และช่างปฏิบัติงานเป็นไปอย่างราบรื่น ช่วยลดระยะเวลาดำเนินงานและเพิ่มความคล่องตัวในภาพรวม

๑.๒ โปร่งใส และตรวจสอบสถานะได้ทันที : มีการบันทึกข้อมูล และแสดงสถานะในทุกขั้นตอน (เช่น รอดำเนินการ กำลังซ่อม หรือเสร็จสิ้น) พร้อมระบุชื่อช่างผู้รับผิดชอบชัดเจน ช่วยเพิ่มความรับผิดชอบ และลดข้อผิดพลาดในการสื่อสาร

๑.๓ เข้าถึงง่าย และเพิ่มความพึงพอใจ : บุคลากรสามารถเข้าถึงระบบเพื่อแจ้งซ่อมผ่านช่องทางออนไลน์ได้ทุกที่ทุกเวลา และมีฟังก์ชันติดตามผลที่ช่วยสร้างความอุ่นใจ ส่งผลให้อัตราความพึงพอใจของบุคลากรในองค์กรสูงขึ้น

๑.๔ จัดสรรทรัพยากรได้ตรงจุด : ระบบสามารถจำแนกประเภทสาธารณูปโภค และระบุระดับความเร่งด่วนได้ ทำให้หัวหน้างานสามารถจัดสรรช่าง เครื่องมือ และทรัพยากรไปแก้ไขปัญหาเร่งด่วนได้ก่อนอย่างถูกต้อง ป้องกันไม่ให้เกิดความเสียหายร้ายแรงต่อสินทรัพย์ขององค์กร

ปัญหาและอุปสรรค

๑. ปัญหาจากพฤติกรรมความเคยชินของบุคลากรบางส่วนที่คุ้นเคยกับการแจ้งซ่อมด้วยวาจา หรือการโทรศัพท์โดยตรงกับฝ่ายจัดการและบริการทรัพยากร

๒. การจัดการฐานข้อมูล และการเชื่อมต่อระบบภายนอก ซึ่งระบบจำเป็นต้องมีโครงสร้างการจัดการฐานข้อมูล ที่แข็งแกร่งเพื่อรองรับข้อมูลจำนวนมาก รวมถึงความซับซ้อนในการพัฒนาเชื่อมโยงกับแพลตฟอร์มภายนอก เช่น LINE หรือ E-mail เพื่อส่งการแจ้งเตือนอัตโนมัติ ซึ่งหากฟังก์ชันนี้ยังไม่สมบูรณ์ ผู้ใช้จะต้องเสียเวลาเข้ามารอเช็คระบบด้วยตัวเอง และส่งผลต่อความฉับไวในการประสานงาน

๓. ข้อจำกัดของตัวระบบปัจจุบันที่ยังอยู่ระหว่างรอการพัฒนาเพิ่มเติมด้านงบประมาณและต้นทุน ระบบในปัจจุบันยังขาดฟังก์ชันบันทึกงบประมาณ และค่าใช้จ่ายจริง (เช่น ค่าอะไหล่ หรือค่าบริการภายนอก) ทำให้ไม่สามารถประมวลผลเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนในแต่ละหมวดหมู่ และวางแผนงบประมาณปีถัดไปได้อย่างแม่นยำ

ภาคผนวก

แผนปฏิบัติการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

๑๐. กระบวนการพัฒนาทักษะการจัดการความรู้

<u>ประเด็นความรู้ที่ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์</u>

<u>ผลผลิต</u>

๑) รายงานผลการวิเคราะห์ และคัดเลือกหลักการทรงงานที่สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ จำนวน ๑ รายงาน

๒) ออกแบบ และพัฒนาสื่อการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน ๔ ชิ้นงาน ได้แก่ พื้นที่บริการภายในร้านอาหารมาดูพาวิเลี่ยน , ฐานเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง , ฐานเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง และฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้

๓) คู่มือ แนวทางปฏิบัติหรือสื่อ สำหรับเจ้าหน้าที่ พกฉ. ในการสื่อสารและเผยแพร่สู่สาธารณะ รวมทั้งผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่ พกฉ. จำนวน ๑ ชุด

<u>ผลลัพธ์</u>

๑) เจ้าหน้าที่ พกฉ. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ พกฉ. ได้

๒) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. สามารถเข้าใจในหลักการทรงงานและสามารถเชื่อมโยงสู่การประยุกต์ใช้

<u>ผลกระทบ</u>

๑) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. เกิดความตระหนักและนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

๒) เกิดความประทับใจในการเข้าชม และกลับเข้ามาใช้บริการซ้ำ รวมทั้งเกิดการสื่อสารบอกต่อ สร้างความประทับใจที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับพิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ

๓) สามารถสร้างการรับรู้ การยอมรับ และการเป็นองค์กรแห่งการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพและการขับเคลื่อนงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔) เสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทในการเผยแพร่พระเกียรติคุณอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

๑. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๑)

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยน (ภายใน) ในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยขอเชิญคณะทำงานฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูลฯ ของแต่ละสำนักเข้าร่วม เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๖.๓๐ น. ณ บริเวณห้องรับรอง ชั้น ๑ อาคารสำนักงานฯ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

<u>ผลผลิต</u>

๑) รายงานผลการวิเคราะห์ และคัดเลือกหลักการทรงงานที่สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ จำนวน ๑ รายงาน

๒) ออกแบบ และพัฒนาสื่อการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน ๔ ชิ้นงาน ได้แก่ ๑) พื้นที่บริการภายในร้านอาหารมาดูพาวิเลี่ยน ๒) ฐานเรียนรู้ ๑ ไร่ พอเพียง ๓) ฐานเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง และ ๔) ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้

๓) คู่มือแนวทางปฏิบัติการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานหรือสื่อประชาสัมพันธ์ฯ สำหรับบุคลากร พกฉ. ในการสื่อสารและเผยแพร่สู่สาธารณะ รวมทั้งผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่ พกฉ. จำนวน ๑ ชุด

ผลลัพธ์

๑) บุคลากร พกฉ. มีความรู้ ความเข้าใจการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงาน และสามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ พกฉ. ได้ตามแนวทางปฏิบัติฯ

๒) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. สามารถเข้าใจในหลักการทรงงานและสามารถเชื่อมโยงสู่การประยุกต์ใช้ได้

ผลกระทบ

๑) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. เกิดความตระหนักและนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต

๒) เกิดความประทับใจในการเข้าชม และกลับเข้ามาใช้บริการซ้ำ รวมทั้งเกิดการสื่อสารบอกต่อ สร้างความประทับใจที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับพิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ

๓) สามารถสร้างการรับรู้ การยอมรับ และการเป็นองค์กรแห่งการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพและการขับเคลื่อนงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทในการเผยแพร่พระเกียรติคุณอย่างเหมาะสมและยั่งยืน

การดำเนินงาน

๑) ให้แต่ละสำนัก ปรับข้อมูลรายงานผลการวิเคราะห์ และคัดเลือกหลักการทรงงานที่สอดคล้องเหมาะสมกับบริบทพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยเสนอประธานคณะทำงาน พิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนส่งให้สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้ เพื่อออกแบบและติดตั้งในพื้นที่เป้าหมายทั้ง ๔ พื้นที่ ก่อนวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๙ ทั้งนี้ สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้ จะดำเนินการออกแบบและติดตั้งฯ ให้แล้วเสร็จในภายเดือนมิถุนายน ๒๕๖๙

๒) การติดตามผลการดำเนินงาน โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน ฯ เป็นระยะ

๓) จัดทำเป็นคู่มือการนำชม พื้นที่จัดแสดงที่สอดคล้องหลักการทรงงานสำหรับเป็นพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ทั้ง ๔ พื้นที่ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ (คณะทำงานด้านการจัดการความรู้ เป็นผู้รับผิดชอบหลัก)

๔) จัดทำทำสื่อให้ความรู้ภายในพื้นจัดแสดงที่สอดคล้องหลักการทรงงานทั้ง ๔ พื้นที่ เพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ภายในและภายนอกองค์กร (สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เป็นผู้รับผิดชอบหลัก)

๕) การทดลองใช้คู่มือการนำชม พื้นที่จัดแสดงที่สอดคล้องหลักการทรงงานสำหรับเป็นพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ทั้ง ๔ พื้นที่ ภายในเดือนมิถุนายน - เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๙

๖) เป้าหมาย ให้บุคลากรภายในองค์กรสามารถอธิบาย เล่าเรื่องหลักการทรงงานในพื้นที่เป้าหมายทั้ง ๔ พื้นที่ได้

ประมวลภาพ





๒ . การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๒)

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดให้มีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๒) โดยเชิญคณะทำงานฯ และผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดทำข้อมูลของแต่ละสำนักเข้าร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๐๐ น. ณ ห้องประชุมพอเพียง ชั้น ๓ อาคารสำนักงานฯ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้

กำหนดฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ บริเวณสี่แยกนิทรรศการ ภายในกลุ่มอาคารจัดแสดง โดยนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ จำนวน ๒ ข้อหลัก คือ

๑) ปลูกป่าในใจคน (หลักคิด) การสร้างความตระหนักรู้ของผู้เข้าชม ให้เห็นความสำคัญของการดำรงชีวิต ความยั่งยืน ความหลากหลาย

๒) ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ (หลักคิด) การจัดการใบไม้ โดยสร้างเสวียนล้อมต้นไม้ โดยจะนำข้อมูลดังกล่าวไปจัดทำนิทรรศการบริเวณ ๔ แยกนิทรรศการ เพื่อให้ผู้เข้าชมหรือหมู่คณะได้ทราบภาพรวมของฐานต้นไม้ก่อนเข้าไปเรียนรู้จริง

สำนักพัฒนากิจการ

กำหนดการนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ บริเวณร้านอาหารกิน อยู่ ดี โดยนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ คือ **“ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”** (หลักคิด) แบ่งออกเป็น ๓ ระดับ คือ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ ทั้งนี้ ให้ปรับเนื้อหาให้สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

กำหนดการนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้

ฐานเกษตรพอเพียงเมือง นำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ จำนวน ๒ ข้อหลัก คือ

๑. ภูมิสังคม (หลักคิด)

๒. การพึ่งตนเอง (หลักคิด)

ฐาน ๑ ไร่พอเพียง นำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ จำนวน ๒ ข้อหลัก คือ

๑. การพึ่งตนเอง (หลักคิด)

๒. ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย (หลักปฏิบัติ) โดยอธิบายถึงการทำเกษตรตามภูมินิเวศ ไม่ยึดติดตำรา ในการจัดการพื้นที่ที่แบ่งพื้นที่เป็น ๓๐-๓๐-๓๐-๑๐

มอบหมายดำเนินการ

๑. มอบหมายให้สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ร่าง จัดทำคู่มือการนำชม และอินโฟกราฟิก เพื่อสื่อสารให้คนในองค์กรรับรู้ ต่อไป

๒. มอบหมายให้ นางสาวณัฐรุดา กรกิตติกานต์ ตั้งไลน์กลุ่มการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน และศึกษาองค์ประกอบของการจัดทำ “คู่มือ”

ประมวลภาพ





พื้นที่เรียนรู้ และหลักการทรงงานที่นำเสนอ

พื้นที่เรียนรู้	หลักการทรงงาน/ แนวคิด	แนวทางการนำเสนอ
ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้	ปลูกป่าในใจคน/ ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ/ ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด	ใช้ธรรมชาติเป็นห้องเรียน เชื่อโยงต้นไม้ ดิน น้ำ ระบบนิเวศ และการสร้างจิตสำนึกในการดูแลธรรมชาติ
ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง	ภูมิสังคม / ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด/ ทำตามลำดับขั้น/พึ่งตนเอง	แสดงการประยุกต์ศาสตร์พระราชาในบริบทเมืองที่มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ เวลา และทรัพยากร
ฐานการเรียนรู้ ๑ ไร่ พอเพียง	เศรษฐกิจพอเพียง / พึ่งตนเอง / ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ/ ไม่ยึดติดตำรา / ภูมิสังคม	แสดงการจัดการพื้นที่ขนาดเล็กเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร รายได้ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต
ร้านอาหาร “กิน อยู่ ดี” และร้านจำหน่ายของที่ระลึก	เศรษฐกิจพอเพียง	นำเสนอเป็น “นิทรรศการมีชีวิต” พื้นที่สะท้อนคุณค่าหลักเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ จนถึงปลายน้ำ

๓. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๓)

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดให้มีการลงพื้นที่ เพื่อการนำชมพื้นที่ในการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยขอเชิญคณะทำงานฯ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคลากร พกฉ. ของแต่ละสำนักเข้าร่วมรับฟังการนำชมภายในพื้นที่ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ เมื่อวันพุธที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วิทยากรนำชม: นางสาวกัลยาณี มาตขาว เจ้าหน้าที่ พกฉ. (สพร.)

จากการนำชมภายในพื้นที่ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ ภายใต้ร่มเงาของต้นไม้ทุกต้นในพื้นที่พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ มิได้เป็นเพียงพื้นที่สีเขียวที่สร้างความร่มรื่นเท่านั้น หากแต่เป็น "ห้องเรียนธรรมชาติ" ที่ถ่ายทอดพระอัจฉริยภาพและหลักการทรงงานของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ผ่านการเรียนรู้จากต้นไม้ ดิน น้ำ และระบบนิเวศที่อยู่รอบตัวเรา ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้จัดแสดงให้เห็นถึงแนวพระราชดำริที่ทรงใช้ธรรมชาติเป็นครู ใช้ธรรมชาติเป็นเครื่องมือในการฟื้นฟูและพัฒนาทรัพยากร โดยเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานสำคัญ ๓ ประการ ได้แก่

๑. ปลูกป่าในใจคน โดยสร้างจิตสำนึกให้ผู้เข้าชมได้ตระหนักรู้ ให้เห็นความสำคัญของการดำรงชีวิต ความยั่งยืน ความหลากหลาย ประโยชน์ สรรพคุณ

๒. ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ การจัดการใบไม้ โดยสร้างเสวียนล้อมต้นไม้ และการช่วยเหลือเกื้อกูลกันของต้นไม้แต่ละต้น

๓. ประหยัดเรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด โดย Input คือ การทำโครงการให้ประหยัด Process คือ เรียบง่าย และ Output คือ การได้ประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมรับฟังการนำชมดังกล่าว เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการนำชมให้ดียิ่งขึ้น

๑) โดยการนำข้อมูลพื้นที่ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ ที่เชื่อมโยงนำหลักการทรงงานจัดทำนิทรรศการบริเวณ ๔ แยกนิทรรศการ เพื่อให้ผู้เข้าชมหรือหมู่คณะได้ทราบภาพรวมของฐานต้นไม้ก่อนเข้าไปเรียนรู้จริง เพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมและเพิ่มยอดผู้เข้าชม นอกจากนี้ยังได้แนะนำให้นำชมโดยเสนอหลักการทรงงานที่เกี่ยวข้องกับฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ ก่อนพาไปเรียนรู้สรรพคุณและคุณค่าของสมุนไพร

๒) การสื่อให้เห็นการเชื่อมโยงฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ ที่สามารถสอนเรื่องการปลูกต้นไม้ การเรียนรู้วิธีคิด วิธีใช้ชีวิต และวิธีอยู่ร่วมกับธรรมชาติ ตามศาสตร์พระราชาที่มุ่งสร้างความสมดุลและความยั่งยืนให้กับคนและสิ่งแวดล้อม

๓) การเชื่อมโยงหลักแนวคิด 'ปลูกป่าในใจคน' " ของในหลวง ร.๙ ให้รู้จักก่อนการมองเห็นคุณค่าปลูกต้นไม้ และควรสร้างความรู้ในการปลูกความรักธรรมชาติลงในใจคนก่อน เพราะเมื่อคนเห็นคุณค่าเขาจะช่วยกันดูแลป่าเอง

ประมวลภาพ






๔. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๔) เมื่อวันพุธที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๓๐ น.

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดให้มีการลงพื้นที่ เพื่อการนำชมพื้นที่ในการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยขอเชิญคณะทำงานฯ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคลากร พกฉ. ของแต่ละสำนักเข้าร่วมรับฟังการนำชมภายในพื้นที่ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง และฐานการเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง เมื่อวันพุธที่ ๘ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง และฐานการเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

ฐานเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง

วิทยากรนำชม: นายสิทธิศักดิ์ การะเกษ เจ้าหน้าที่พัฒนานวัตกรรมเกษตร

จากการนำชมภายในพื้นที่ฐานเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง ในการถ่ายทอดหลักทรงงาน “ภูมิสังคม” “ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” และ “ทำตามลำดับขั้น” วิทยากรนำชมได้สะท้อนการประยุกต์ใช้ศาสตร์พระราชาให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมปัจจุบัน คือ “ฐานจัดแสดงเกษตรพอเพียงเมือง” ซึ่งแสดงให้เห็นว่า แม้จะอยู่ในพื้นที่เมือง มีข้อจำกัดด้านพื้นที่ เวลา และทรัพยากร ผู้คนก็ยังสามารถน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักทรงงานมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมรับฟังการนำชมดังกล่าว เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการนำชมให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

๑) ในการนำชมควรกล่าวนำถึง "หลักภูมิสังคม" เป็นสำคัญ เริ่มจากการเชื่อมโยงแนวพระราชดำริให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้เข้าใจง่าย จากนั้นจึงนำเสนอรายละเอียดแต่ละส่วน เสริมด้วยหลักการทรงงานที่เกี่ยวข้อง และสรุปด้วยแนวคิดการพึ่งพาตนเองด้านอาหาร

๒) การนำชมควรเริ่มจากหลักการทรงงานหลักของฐานอย่างน้อย ๑ เรื่องก่อน เพื่อให้การนำชมเป็นธรรมชาติมากขึ้น แล้วจึงต่อยอดไปยังหลักการทรงงานอื่น ๆ เช่น ความประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด การพึ่งพาตนเอง และการไม่ยึดติดตำรา

๓) การออกแบบนิทรรศการให้ชัดเจน และสอดคล้องต่อการนำชม ควรเรียงลำดับการนำชมไปตามพื้นที่ โดยเนื้อหาควรอธิบายเหตุผลของการจัดทำฐาน และความเชื่อมโยงกับแนวพระราชดำริให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

๔) กรณีที่แปลงเพาะปลูก อยู่ระหว่างการจัดเตรียมแปลง หรืออยู่ระหว่างปรับปรุง ควรมีป้ายกำกับให้ชัดเจน เช่น "อยู่ระหว่างการจัดเตรียมแปลง" พร้อมอธิบายขั้นตอนและเหตุผลประกอบ ซึ่งอาจทำเป็นป้ายที่เคลื่อนย้ายได้

ประมวลภาพ







ฐานเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง

วิทยากรนำชม: นายพงศ์พันธุ์ นันทะศรี (เจ้าหน้าที่พัฒนานวัตกรรมเกษตร)

จากการนำชมภายในพื้นที่การเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ศาสตร์พระราชาและการพึ่งพาตนเอง ที่สะท้อนแนวคิดของศาสตร์พระราชาอย่างชัดเจน คือ “ฐานจัดแสดง ๑ ไร่พอเพียง” เป็นพื้นที่ต้นแบบของการจัดการพื้นที่ขนาดเล็กให้สามารถสร้างความมั่นคงในการดำรงชีวิตได้อย่างสมดุล ทั้งด้านอาหาร รายได้ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต ฐานจัดแสดงแห่งนี้ ไม่ได้มุ่งเน้นการผลิตเชิงปริมาณหรือการแข่งขันทางเศรษฐกิจ แต่เน้นการสร้าง “ความมั่นคงจากฐานราก” ผ่านการพึ่งพาตนเอง

การรู้จักใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า และการดำรงชีวิตอย่างพอดีตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งนี้ ได้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมรับฟังการนำชมดังกล่าว เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการนำชมให้ดียิ่งขึ้น ดังนี้

๑) การนำชมในขั้นต้น ควรมีการให้ความรู้ในเบื้องต้นของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและหลักการทรงงาน เช่น การล่าวถึงกลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ๓ ห่วง ๒ เงื่อนไข ที่เชื่อมโยงกับพื้นที่การนำชม หรืออาจสื่อถึงความมั่นคงทางอาหารที่สร้างรายได้ได้แม้ในพื้นที่ขนาดเล็ก เพื่อให้ผู้รับฟังเข้าใจได้ง่ายยิ่งขึ้น

๒) ในการนำชมควรมีการอธิบายให้ชัดเจนว่าภายในฐานเรียนรู้ประกอบด้วยสิ่งใดบ้างที่เชื่อมโยงกับหลักการทรงงาน

๓) ควรมีการเชื่อมโยงหลักการทรงงานเข้ากับการนำชมในแต่ละจุด เช่น การใช้จุลินทรีย์คือการใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ พร้อมเชื่อมโยงหลักการอื่น ๆ เช่น การพึ่งตนเอง การไม่ยึดติดตำรา และหลักภูมิสังคม

๔) ควรมีการสื่อสารเกี่ยวกับพระอัจฉริยภาพของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ให้เป็นภาพเดียวกันและสอดคล้องกันในทุกจุด เพื่อใช้เป็นแกนหลักในการนำชม

๕) วิทยากรควรมีการเชื่อมโยงเนื้อหาการนำชมเข้ากับนิทรรศการภายในอาคาร ซึ่งเป็นภาคทฤษฎี แล้วนำมาถ่ายทอดให้เห็นเป็นรูปธรรมในพื้นที่จัดแสดงภายนอก

ประมวลภาพ







๕. การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๕)

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดให้มีการลงพื้นที่ในการนำชมพื้นที่เชื่อมโยงการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยเชิญคณะทำงานฯ ผู้ที่เกี่ยวข้อง และบุคลากร พกฉ. ของแต่ละสำนัก เข้าร่วมรับฟังการนำชมภายในพื้นที่ร้าน กิน อยู่ ดี และร้านจำหน่ายของที่ระลึก สำหรับการเรียนรู้ตามหลักทรงงาน “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อวันพุธที่ ๑๔ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. ณ ร้าน กิน อยู่ ดี” และร้านจำหน่ายของที่ระลึก โดยสรุปสาระสำคัญ ดังนี้

วิทยากรนำชม: นางสาวสาวิตรี ไชยพร และนายธีระยุทธ์ ประมัยพิมพ์ เจ้าหน้าที่พัฒนากิจการ

จากการนำชมภายในพื้นที่ร้านอาหารกิน อยู่ ดี และร้านจำหน่ายของที่ระลึก ซึ่งถือเป็นอีกหนึ่งฐานการเรียนรู้สำคัญที่สะท้อนแนวพระราชดำริและหลักทรงงานของของในหลวงรัชกาลที่ ๙ อย่างเป็นรูปธรรม ผ่านวิถีชีวิตประจำวันของผู้คน ในส่วนของร้านจำหน่ายของที่ระลึกภายในพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ ก็มีบทบาทมากกว่าการเป็นพื้นที่จำหน่ายสินค้า แต่เป็น **“พื้นที่แห่งคุณค่า”** ที่สะท้อนพระอัจฉริยภาพด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ผ่านงานหัตถกรรม ผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้าเกษตรแปรรูป หนังสือองค์ความรู้ และผลิตภัณฑ์ที่ต่อยอด จากภูมิปัญญาไทย และยังสะท้อน “หลักการทรงงาน” ของในหลวงรัชกาลที่ ๙ ที่ทรงเน้นการพัฒนาแบบเข้าใจ เข้าถึง และการพัฒนา โดยทรงเริ่มต้นจากปัญหาและศักยภาพที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ มิใช่การพัฒนาที่เร่งรีบหรือมุ่งเน้นเพียงผลกำไรทางเศรษฐกิจ ร้านอาหารและร้านจำหน่ายของที่ระลึกจึงเป็นเสมือน “นิทรรศการมีชีวิต” ที่ทำให้ผู้คนได้สัมผัสหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงผ่านประสบการณ์จริง ตั้งแต่การเลือกกิน การเลือกใช้ การเลือกอุดหนุนสินค้า ไปจนถึงการตระหนักถึงคุณค่าของแรงงาน ภูมิปัญญา และทรัพยากรในท้องถิ่น เมื่อผู้เข้าชมเลือกซื้อสินค้าเกษตรปลอดภัยหรือรับประทานอาหารที่มาจากระบบการผลิตที่เกื้อกูลธรรมชาติ ผู้เข้าชมไม่ได้เพียงบริโภคสินค้า แต่กำลังมีส่วนร่วมในการสนับสนุนระบบเศรษฐกิจที่สมดุลและยั่งยืน ซึ่งร้านอาหาร กิน อยู่ ดี และร้านจำหน่ายของที่ระลึก จึงไม่ใช่เรื่องของการค้าเพียงอย่างเดียว แต่คือส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ที่ช่วยถ่ายทอดแนวคิดตามหลักทรงงาน **“เศรษฐกิจพอเพียง”** ให้จับต้องได้ เข้าใจง่าย และนำไปปรับใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ ได้สรุปข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้เข้าร่วมรับฟังการนำชมดังกล่าว เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการนำชมให้ดียิ่งขึ้น และให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

๑. สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้

๑.๑ บริเวณร้านจำหน่ายของที่ระลึก ควรออกแบบพื้นที่การจัดวางสินค้าให้เป็นหมวดหมู่ พร้อมทั้งทำนิทรรศการประกอบสินค้าให้ดูสวยงานและน่าสนใจ

๑.๒ จัดทำ VDO นำเสนอ พืชผัก /ดอกไม้กินได้ พร้อมข้อมูลและสรรพคุณต่างๆ มาทดแทนสื่อประชาสัมพันธ์เดิมที่มีอยู่ภายในร้านอาหาร กิน อยู่ ดี เพื่อเป็นการอับเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันและให้ดูทันสมัยยิ่งขึ้น

๒. สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๒.๑ จัดทำ VDO วิธีการตั้งแต่การเพาะปลูก เก็บเกี่ยว การทำบรรจุภัณฑ์ เพื่อใช้เป็นสื่อการนำเสนอกระบวนการเพาะปลูก และเชื่อมโยงมาถึงการนำผลผลิตดังกล่าว มาใช้เป็นวัตถุดิบในร้านอาหาร กิน อยู่ ดี

๒.๒ สนับสนุนเนื้อหา Story ของสินค้าที่เกี่ยวข้อกับเครือข่าย พกฉ. ภายในร้านอาหาร กิน อยู่ ดี และร้านจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก โดยสำนักพัฒนากิจการ เป็นผู้จัดทำ infographic

๓. สำนักพัฒนากิจการ

๓.๑ ควรจัดทำโปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ (ตั้งโต๊ะ) ให้ความรู้เกี่ยวกับพืชผัก ดอกไม้กินได้ หรือสินค้าหมุนเวียนตามสถานะการณ์ปัจจุบัน และภายในโปสเตอร์ควรใช้คำบรรยายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยให้นางสาวนลินี กังศิริกุล และนางสาวสุภาวรรณ ขันวงษ์ เป็นผู้จัดทำคำบรรยายภาษาอังกฤษ

๓.๒ ควรจัดทำโซนนำเสนอสินค้าเด่น หมุนเวียนในแต่ละสัปดาห์ พร้อมทั้งจัดทำ Story ของสินค้านั้น ๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจของสินค้าให้เพิ่มมากยิ่งขึ้น

๔. สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

๔.๑ ให้จัดทำคู่มือการนำชมให้สามารถอธิบายถึงภาพรวมของร้านอาหาร กิน อยู่ ดี และร้านจำหน่ายของที่ระลึก ภายในระยะเวลา ๓ – ๕ นาที รวมถึงจัดทำคู่มือการนำชมพื้นที่เชื่อมโยงหลักการทรงงานและจัดทำหนังสือเวียนแจ้งเพื่อทราบต่อไป

<u>ประมวลภาพ</u>






๖. สรุปการจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ (ครั้งที่ ๖) เมื่อวันพุธที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๐๐ น. ณ ห้องประชุมอาคาร ๑ และฐานการเรียนรู้หลักการทรงงาน จำนวน ๔ ฐาน

ประธานคณะทำงานฯ (นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ได้กำหนดการจัดเวทีแลกเปลี่ยนการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ ซึ่งได้รับเกียรติจากนางสาวเบญจพร ชาครานนท์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านประวัติศาสตร์เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ทวี วัชระเกียรติศักดิ์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการวิจัยและกระบวนการเรียนรู้ ร่วมให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นหรือวิพากษ์ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ดังกล่าว พร้อมทั้งเชิญ ผู้บริหาร พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ. ร่วมรับฟังการนำชม เมื่อวันพุธที่ ๒๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๙ เวลา ๑๓.๐๐ น.

ประธานคณะทำงานฯ ได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ประเด็นการจัดการความรู้ ข้อ ๒ การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ จากการประชุมภาพรวมก่อนลงพื้นที่ฐานการเรียนรู้มีประเด็นจากการประชุม พร้อมรับฟังข้อเสนอแนะเบื้องต้นจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๒ ท่าน โดยสรุปประเด็นได้หลัก ดังนี้

๑. บทบาทและเป้าหมายของ พกฉ. ในการเป็นแหล่งเรียนรู้

ควรมีการทบทวนและกำหนดแนวทางให้ชัดเจนว่า พกฉ. จะมีบทบาทอย่างไรในการเป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ แหล่งสร้างการเรียนรู้ และพื้นที่สำหรับนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ โดยควรพิจารณาจุดเด่นหรืออัตลักษณ์เฉพาะของแต่ละฐานการเรียนรู้ รวมถึงองค์ความรู้หรือรูปแบบการดำเนินงานที่มีความโดดเด่นและแตกต่างจากแหล่งเรียนรู้อื่นอย่างไร

นอกจากนี้ ควรพิจารณาว่าองค์ความรู้หรือกิจกรรมที่ดำเนินการอยู่เป็นประจำมีข้อดี ข้อจำกัดหรือโอกาสในการพัฒนาอย่างไร รวมถึงการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง พกฉ. กับผู้เข้าชมและผู้มาศึกษาดูงาน เพื่อให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ร่วมกัน

๒. แนวคิด องค์ประกอบ และความเชื่อมโยงของฐานการเรียนรู้

ควรอธิบายแนวคิด ความเป็นมา วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบของฐานการเรียนรู้สำคัญ ได้แก่ ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ ฐานเกษตรพอเพียงเมือง ฐาน ๑ ไร่พอเพียง และร้านอาหาร “กิน อยู่ ดี” รวมไปถึงร้านจำหน่ายของที่ระลึก ให้มีความชัดเจน ว่าจัดตั้งขึ้นด้วยแนวคิดใด มีเป้าหมายเพื่ออะไร และผู้เข้าชมจะได้รับองค์ความรู้อะไรจากแต่ละฐาน

ในส่วนของ ฐานเกษตรพอเพียงเมืองและฐาน ๑ ไร่พอเพียง ควรอธิบายทั้งความเหมือนและความแตกต่างให้ชัดเจน โดยฐานเกษตรพอเพียงเมืองอาจเน้นการใช้พื้นที่อย่างเหมาะสมเพื่อปลูกพืชสำหรับบริโภคในครัวเรือน ขณะที่ฐาน ๑ ไร่พอเพียงควรแสดงให้เห็นถึงการวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่อย่างเป็นระบบ ทั้งในด้านแหล่งน้ำ การเลือกชนิดพืช การวางแผนการผลิตในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว ตลอดจนการสร้างรายได้จากพื้นที่ นอกจากนี้ ควรศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ รูปแบบของเกษตรเมือง ว่ามีกี่รูปแบบ และแต่ละรูปแบบมีลักษณะอย่างไร เพื่อให้สามารถนำเสนอองค์ความรู้ได้อย่างชัดเจนและเป็นระบบ

๓. การพัฒนาฐานร้านอาหาร “กินอยู่ดี” และร้านจำหน่ายของที่ระลึก

ควรกำหนดแนวคิดและบทบาทของ ร้านอาหาร “กินอยู่ดี” และร้านจำหน่ายของที่ระลึก ให้ชัดเจนว่า นอกจากการเป็นพื้นที่ให้บริการแล้ว จะสามารถทำหน้าที่เป็นพื้นที่เรียนรู้หรือเป็นส่วนหนึ่งของการถ่ายทอดองค์ความรู้ของ พกฉ. ได้อย่างไร

ประเด็นที่ควรศึกษาเพิ่มเติม ได้แก่ แหล่งที่มาของวัตถุดิบ การคัดเลือกและพัฒนาเมนูอาหาร การจัดการร้าน การบริหารสินค้าและการจัดเรียงสินค้า การศึกษาแนวทางหรือรูปแบบการดำเนินงานจากแหล่งอื่น รวมถึงการวิเคราะห์สินค้าที่ได้รับความนิยม สินค้าขายดี และแนวทางในการบริหารจัดการสินค้าที่จำหน่ายไม่ออกหรือหมดความนิยม

๔. การติดตามผลและการสร้างเครือข่ายผู้เรียนรู้

ควรพัฒนากลไกในการติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เข้าชม เช่น การมีผู้ทำหน้าที่เป็น ครีเอเตอร์ หรือผู้เก็บข้อมูล เพื่อรวบรวมข้อมูล ประสบการณ์ และผลลัพธ์จากผู้ที่เข้ามาเรียนรู้ รวมทั้งติดตามว่าผู้เข้าชมได้นำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ต่อหรือไม่ และเกิดผลสำเร็จอย่างไร

อาจมีการจัดตั้งกลุ่มหรือช่องทางสำหรับติดตามและแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างต่อเนื่อง หากผู้เข้าร่วมสามารถนำความรู้ไปใช้และเกิดผลสำเร็จ อาจเชิญเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายการเรียนรู้ของ พกฉ. นอกจากนี้ อาจพิจารณาจัดเวทีสัมมนาหรือกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เกี่ยวข้องกับฐานเกษตรพอเพียงเมืองและฐาน ๑ ไร่พอเพียง

๕. การเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่ภาพรวมของ พกฉ. และโครงการสำคัญ

ควรพิจารณาการออกแบบเส้นทางหรือกระบวนการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้ากับ นิทรรศการภายในอาคาร และโครงการสำคัญอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เพื่อให้ผู้เข้าชมเห็นความสัมพันธ์ขององค์ความรู้ตั้งแต่ระดับแนวคิด ทฤษฎี การปฏิบัติจริง จนถึงการนำไปประยุกต์ใช้

ทั้งนี้ การเชื่อมโยงดังกล่าวควรช่วยให้ฐานการเรียนรู้แต่ละแห่งไม่ได้ทำหน้าที่แยกส่วนจากกัน แต่เป็นส่วนหนึ่งของระบบการเรียนรู้ที่สามารถเชื่อมโยงและต่อยอดองค์ความรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม

<u>ประมวลภาพ</u>






นอกจากนี้ยังมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็นฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๒ ท่าน และผู้บริหาร พกฉ. ร่วมทั้งบุคลากร พกฉ. ร่วมรับฟังการนำชม และให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็น จากการจัดเวทีแลกเปลี่ยนในประเด็นการจัดการความรู้ดังกล่าว จากการลงดูพื้นที่พร้อมการนำชมทั้ง ๔ พื้นที่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ (สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้)

วิทยากร: นางสาวกัลยาณี มาดขาว เจ้าหน้าที่ พกฉ. วิทยากร

๑.๑ รูปแบบการนำชมและการพัฒนาศักยภาพวิทยากร

ผู้นำชมยังมีประสบการณ์ไม่มาก โดยเฉพาะการนำชมคณะผู้ใหญ่ จึงอาจเกิดความตื่นเต้นและกังวลเกี่ยวกับเนื้อหา ส่งผลให้การนำชมยังขาดความต่อเนื่อง ทั้งนี้ หากมีโอกาสนำชมอย่างสม่ำเสมอจะช่วยเพิ่มทักษะและประสบการณ์ ทำให้การถ่ายทอดมีความเป็นธรรมชาติและลื่นไหลมากยิ่งขึ้น

ควรจัดทำแนวทางและสคริปต์การนำชมที่เป็นระบบ โดยเริ่มจากการอธิบายภาพรวม แนวคิดและหลักการทรงงานที่เกี่ยวข้องก่อนเข้าสู่รายละเอียดของแต่ละจุด พร้อมกำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องการสื่อสารให้ชัดเจน ทั้งนี้ ควรปรับเนื้อหาและวิธีการนำเสนอให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เข้าชมแต่ละกลุ่ม

๑.๒ การออกแบบฐานและเส้นทางการเรียนรู้

ปัจจุบันลักษณะของฐานยังไม่สะท้อนภาพของ “ฐานการเรียนรู้” อย่างชัดเจน และมีลักษณะคล้ายการจัดสวนทั่วไป ประกอบกับการนำชมยังไม่มีเส้นทางหรือโครงสร้างที่ชัดเจน ทำให้เนื้อหาที่นำเสนอเป็นเรื่อง ๆ และขาดความเชื่อมโยงต่อเนื่อง

จึงควรพิจารณา ออกแบบฐานและเส้นทางการเรียนรู้ ให้ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยไม่จำเป็นต้องมีวิทยากรนำชมในแต่ละจุด อาจแบ่งผู้เข้าชมออกเป็นกลุ่ม พร้อมกำหนดจุดเรียนรู้และจุดเด่น (Highlight) ของฐานให้ชัดเจน รวมทั้งจัดทำคู่มือหรือสื่อสำหรับนำทางผู้เข้าชม นอกจากนี้ ควรพิจารณาการจัดวางต้นไม้และองค์ประกอบต่าง ๆ ให้มีความสวยงาม เป็นระเบียบ และมีประโยชน์ต่อการเรียนรู้

๑.๓ การพัฒนาเนื้อหา องค์ความรู้ และ Storytelling

ควรค้นหาเรื่องราวหรือเนื้อหาที่มีความน่าสนใจและเป็นจุดเด่นเฉพาะของ พกฉ. เพื่อสร้างความแตกต่างจากแหล่งเรียนรู้อื่น เนื่องจากปัจจุบันต้นไม้ที่นำเสนอส่วนใหญ่เป็นต้นไม้ทั่วไป และยังไม่มีเนื้อหาที่สามารถสร้างความสนใจหรือความรู้สึกค้นหาแก่ผู้เข้าชมได้

ควรสำรวจข้อมูลของต้นไม้แต่ละชนิด เช่น ต้นขาไก่ดำ มีเรื่องราว ความเกี่ยวโยงกับ พกฉ. หรือไม่ หรือสามารถพบได้ทั่วไป รวมถึงมีองค์ความรู้และเรื่องราวใดที่สามารถนำมาสร้างเป็นเนื้อหาที่น่าสนใจได้

ทั้งนี้ ควรจัดทำ คลังองค์ความรู้ (Knowledge Stock) ของฐาน โดยรวบรวมข้อมูล เรื่องราว และประเด็นสำคัญของต้นไม้แต่ละชนิดไว้เป็นระบบ เพื่อให้สามารถนำมาใช้ในการนำชมและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ได้อย่างต่อเนื่อง

อาจออกแบบการเรียนรู้ในลักษณะ ตั้งคำถามให้ผู้เข้าชมค้นหาคำตอบ เช่น ให้ผู้เข้าชมสังเกตหรือค้นหาจุดสำคัญภายในฐานด้วยตนเอง และเชื่อมโยงสิ่งที่พบกับองค์ความรู้หรือหลักการทรงงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและมีส่วนร่วมมากขึ้น

๑.๔ การเชื่อมโยงกับหลักการทรงงานและองค์ความรู้ด้านดินและน้ำ

แนวคิด “ปลูกป่าในใจคน” ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ยังไม่ปรากฏความเชื่อมโยงกับสิ่งที่ผู้เข้าชมสามารถเห็นและเรียนรู้ได้จากพื้นที่อย่างชัดเจน จึงควรทบทวนและศึกษาแนวคิดดังกล่าวอย่างเป็นระบบจากแหล่งข้อมูลหรือผู้รู้ที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาวิเคราะห์ว่าควรเชื่อมโยงกับองค์ประกอบภายในฐานอย่างไร ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการทรงงาน “ทำงานอย่างผู้รู้จริง”

นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมองค์ความรู้ด้านการจัดการดินและน้ำ เนื่องจากเป็นประเด็นสำคัญที่ควรปรากฏในทุกฐานการเรียนรู้ และควรแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างดิน น้ำ ต้นไม้ และระบบนิเวศอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ ควรทำให้เห็นบทบาทของฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ภายใต้โครงการ อพ.สธ.

๑.๕ การใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้

นำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ เช่น QR Code เพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ด้วยตนเอง นอกจากนี้ ฐานยังได้มีการพัฒนาแอปพลิเคชันในรูปแบบเกมเพื่อการเรียนรู้ แต่ปัจจุบันระบบยังไม่เสถียร จึงยังไม่ได้นำมาใช้งานจริง อยู่ในระหว่างการปรับปรุงระบบให้มีความพร้อมก่อนนำมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เข้าชม

๑.๖ ข้อเสนอแนะด้านการพัฒนาฐานในระยะต่อไป

ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้เพิ่งเริ่มดำเนินการฟื้นฟูมาได้ประมาณ ๑ ปี เพื่อให้พัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งด้านกายภาพ เนื้อหา และกระบวนการเรียนรู้ ควรกำหนดแนวทางสำคัญ ได้แก่ การกำหนดจุด Highlight ของฐาน การจัดทำเส้นทางการเรียนรู้ การสร้าง Storytelling และคลังองค์ความรู้ การจัดทำสคริปต์

นำชมอย่างละเอียด การวิเคราะห์ความเชื่อมโยงกับหลักการทรงงาน ตลอดจนการออกแบบวิธีนำเสนอให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าชมแต่ละประเภท

ทั้งนี้ ควรพิจารณาจำนวนและความหลากหลายของชนิดต้นไม้ภายในฐานให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของพื้นที่ รวมถึงการออกแบบภูมิทัศน์ให้มีความสวยงามและเอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้มีเอกลักษณ์ สามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ชัดเจน และสะท้อนองค์ความรู้เฉพาะของ พกฉ. ได้อย่างเป็นรูปธรรม

<u>ประมวลภาพ</u>





๒. ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง (สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง)

วิทยากร: นายสิทธิศักดิ์ การะเกษ เจ้าหน้าที่พัฒนานวัตกรรมเกษตร

๒.๑ รูปแบบการนำชมและการสื่อสารกับผู้เข้าชม

การนำชมมีความน่าสนใจและมีชีวิตชีวา อีกทั้งมีการปูพื้นความรู้และเชื่อมโยงเนื้อหากับหลักการทรงงาน ทำให้ผู้เข้าชมสามารถเข้าใจแนวคิดของฐานได้ในระดับหนึ่ง นอกจากนี้ มีการรวมผู้เข้าชมเพื่ออธิบายภาพรวมของฐานก่อนเข้าสู่รายละเอียด ซึ่งเป็นแนวทางที่ช่วยให้การนำชมมีทิศทางที่ชัดเจนอย่างไรก็ตาม ผู้บรรยายพูดค่อนข้างเร็ว หากผู้เข้าชมไม่มีพื้นฐานความรู้เกี่ยวกับเกษตรเมืองมาก่อน อาจทำให้ผู้เข้าชมไม่เข้าใจได้ จึงควรปรับจังหวะการพูดและจัดลำดับเนื้อหาให้เหมาะสมกับผู้เข้าชมแต่ละกลุ่ม รวมถึงควรบริหารระยะเวลาในการนำชมให้มีความเหมาะสม

๒.๒ แนวคิดและจุดประสงค์ของฐาน

เนื่องจากฐานเกษตรพอเพียงเมืองเป็นฐานที่ได้รับความนิยมสูง ควรอธิบายให้ชัดเจนว่าสร้างฐานนี้ขึ้นมาเพื่ออะไร และผู้เข้าชมจะได้รับประโยชน์หรือสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างไร ควรพัฒนา Storytelling ของฐาน ให้มีเรื่องราวที่ชัดเจนและเชื่อมโยงตั้งแต่ปัญหาหรือข้อจำกัดของการทำเกษตรในพื้นที่เมือง ไปสู่แนวทางการแก้ไขและรูปแบบการจัดการพื้นที่ เพื่อให้ผู้เข้าชมเห็นความสำคัญและเกิดแรงบันดาลใจในการนำไปประยุกต์ใช้ ทั้งนี้ ควรเน้นการสื่อสารถึง เหตุผลและความจำเป็นของการทำเกษตรเมือง มากกว่าการกล่าวถึงศาสตร์ของพระราชาในลักษณะทั่วไป โดยเฉพาะการนำเสนอข้อจำกัดของพื้นที่เมือง เช่น

พื้นที่จำกัด ไม่มีพื้นที่เพียงพอสำหรับการทำเกษตรรูปแบบทั่วไป และจำเป็นต้องออกแบบการใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๒.๓ ประเด็นองค์ความรู้ที่ควรเพิ่มเติมในฐาน

ควรเพิ่มเนื้อหาที่ผู้เข้าชมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง โดยเฉพาะองค์ความรู้เกี่ยวกับ

- การจัดการพื้นที่ขนาดเล็กสำหรับการทำเกษตรเมือง
- การเลือกชนิดพืชที่เหมาะสมและเป็นที่นิยม
- การผสมดินสำหรับปลูกพืช
- การจัดการน้ำและระบบให้น้ำ

ควรเน้นการนำเสนอ ดินและน้ำ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการทำการเกษตร โดยไม่จำเป็นต้องเน้นรายละเอียดว่าดินเดิมในพื้นที่มีลักษณะอย่างไร เนื่องจากการทำเกษตรเมืองจำเป็นต้องมีการปรับปรุงหรือผสมดินให้เหมาะสมกับการปลูกอยู่แล้ว

๒.๔ การพัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ควรเพิ่มเติม ป้ายนิเทศและสื่อประกอบการเรียนรู้ ภายในฐาน เพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถศึกษาข้อมูลได้ด้วยตนเองโดยไม่จำเป็นต้องรอรับข้อมูลจากวิทยากรทั้งหมด

เนื้อหาบนป้ายควรมีข้อความที่สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และอาจใช้ลักษณะของ ข้อความหรือสโลแกนที่ช่วยสื่อสารแนวคิดสำคัญของฐาน เพื่อให้ผู้เข้าชมจดจำประเด็นสำคัญได้ง่าย ซึ่งแยกจากป้ายองค์ความรู้ที่นำเสนอขั้นตอนการทำต่าง ๆ

๒.๕ การเรียนรู้จากการปฏิบัติและการสร้างเครือข่าย

ควรให้ความสำคัญกับการติดตามว่าผู้ที่เข้ามาเรียนรู้สามารถนำความรู้กลับไปปฏิบัติจริงหรือไม่ และพบปัญหาหรือข้อจำกัดอะไรในการนำไปใช้ อาจจัดทำช่องทางสำหรับให้ผู้เข้าชมสามารถติดต่อหรือแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังจากกลับไปทดลองทำจริง เช่น การสอบถามผลการนำไปใช้ว่า “ทำได้หรือไม่ได้ เพราะอะไร” และมีประเด็นใดที่ต้องการคำแนะนำเพิ่มเติม

ผู้ที่สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และประสบความสำเร็จ อาจเชิญเข้ามาเป็นเครือข่ายของ พกฉ. และขยายผลจากการเรียนรู้ภายในฐานไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่อื่น

นอกจากนี้ ควรพิจารณาปรับรูปแบบการนำชมให้มีเวลาเพียงพอสำหรับ การลงมือปฏิบัติหรือทดลองทำ มากขึ้น โดยลดเนื้อหาที่เป็นการบรรยายเพียงอย่างเดียว และเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมที่ทำให้ผู้เข้าชมเกิดประสบการณ์ตรง ซึ่งจะช่วยให้สามารถนำความรู้กลับไปใช้ได้จริงมากขึ้น

<u>ประมวลภาพ</u>








๓. ฐานการเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง (สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง)
วิทยากร: นายพงศ์พันธุ์ นันทะศรี เจ้าหน้าที่พัฒนานวัตกรรมเกษตร

๓.๑ แนวคิดและเป้าหมายของฐาน ๑ ไร่พอเพียง

ควรทำให้แนวคิดและวัตถุประสงค์ของฐานมีความชัดเจนมากขึ้น โดยเฉพาะการนำเสนอหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นแนวคิดสำคัญในการบริหารจัดการพื้นที่ของฐาน ควรอธิบายให้เห็นถึงการแบ่งพื้นที่ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ทั้ง ๔ ส่วน การใช้ประโยชน์ของแต่ละพื้นที่ และความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ทั้ง ๔ ส่วนในการสร้างระบบการผลิตที่สามารถพึ่งพาตนเองได้

ควรทำให้ผู้เข้าชมเห็นภาพว่า หากนำแนวคิด “๑ ไร่พอเพียง” ไปประยุกต์ใช้ในพื้นที่ของตนเอง จะสามารถออกแบบระบบการผลิตอย่างไร ผลผลิตที่ได้สามารถนำไป กิน เหลือ และสร้างรายได้อย่างไร รวมถึงมีสิ่งใดที่สามารถนำกลับมาหมุนเวียนใช้ภายในแปลงเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

เนื้อหาควรมีความทันสมัยและเชื่อมโยงกับบริบทการเกษตรในปัจจุบัน โดยเน้นสิ่งที่ผู้เข้าชมสามารถนำไปใช้ได้จริง มากกว่าการนำเสนอแนวคิดในเชิงนามธรรม เนื่องจากพื้นที่ของฐานมีองค์ประกอบที่เป็นรูปธรรมและสามารถใช้เป็นตัวอย่างในการเรียนรู้ได้อยู่แล้ว

๓.๒ การออกแบบพื้นที่และเส้นทางการเรียนรู้

เนื่องจากฐานมีพื้นที่ค่อนข้างกว้าง ควรออกแบบ เส้นทางการเรียนรู้และแผนผังพื้นที่ ให้ชัดเจน เพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถเข้าใจภาพรวมและเดินเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยควรกำหนดจุดเรียนรู้หลักให้ครอบคลุมทั้ง ๔ ส่วน ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่ และจัดลำดับการนำเสนอให้มีความต่อเนื่อง

อาจออกแบบเส้นทางการเรียนรู้เป็นหลายระดับตามระยะเวลาและความสนใจของผู้เข้าชม เช่น เส้นทางขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ หรือกำหนดเป็นหลักสูตรทางเลือก เพื่อให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าชมแต่ละประเภท

ควรปรับปรุงพื้นที่และจุดจัดแสดงให้มีความสวยงาม มีชีวิตชีวา และเอื้อต่อการเรียนรู้ รวมถึงเพิ่มเติมเนื้อหาหรือองค์ประกอบเชิงนิทรรศการในจุดที่เหมาะสม เพื่อให้ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้ได้ทั้งจากการนำชมและการศึกษาด้วยตนเอง

๓.๓ การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการแปลง

ควรเพิ่มเติมองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนและบริหารจัดการพื้นที่ ๑ ไร่ ให้เป็นระบบตั้งแต่ก่อนเริ่มทำการเกษตร โดยควรแสดงให้เห็นว่าผู้เริ่มต้นควรศึกษาและเตรียมข้อมูลอะไรบ้าง เช่น

- การสำรวจพื้นที่และการวาดผังแปลง
- การพิจารณาพื้นที่สูง–พื้นที่ต่ำ เพื่อวางตำแหน่งแหล่งน้ำและการขุดบ่อ
- การวางระบบน้ำให้เหมาะสมกับพื้นที่

- การบริหารจัดการดินและการปรับปรุงดิน
- การวางแผนแรงงานและจำนวนคนที่จำเป็นต่อการดูแลแปลง
- การวางแผนการผลิตและการหมุนเวียนทรัพยากรภายในแปลง

๓.๔ การจัดการดิน น้ำ และนวัตกรรมเกษตร

ควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการดินและน้ำ รวมไปถึงปุ๋ย ให้เห็นเป็นระบบและเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะระบบน้ำภายในพื้นที่ ซึ่งควรสามารถอธิบายให้เห็นได้ว่ามีการจัดการอย่างไร ใช้ระบบหรืออุปกรณ์ใด และผู้เข้าชมสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างไร

นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมเรื่องนวัตกรรมเกษตรที่จำเป็นและเหมาะสมกับการทำเกษตรในพื้นที่ขนาดเล็ก โดยอาจนำเสนอเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมพื้นฐานที่ช่วยลดแรงงาน ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต หรือช่วยบริหารจัดการพื้นที่

ทั้งนี้ ควรพิจารณาว่าองค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเกษตรใดที่แหล่งเรียนรู้อื่นมีการนำเสนออยู่แล้ว และกำหนดจุดเด่นของ พกฉ. ให้มีความแตกต่างและสามารถสร้างคุณค่าเพิ่มเติมจากสิ่งที่มีอยู่เดิมได้

๓.๕ การสร้างรายได้และการใช้ประโยชน์จากผลผลิต

ควรปรับเนื้อหาป้ายต้นไม้ภายในฐานจากการแนะนำเพียงว่าต้นไม้นี้คือต้นอะไร สรรพคุณอย่างไร ไปสู่การนำเสนอว่าปลูกอย่างไร ปลูกเพื่ออะไร สร้างรายได้อย่างไร และสามารถจำหน่ายที่ไหน

ควรแสดงให้เห็นเส้นทางของผลผลิตตั้งแต่การวางแผนการปลูก การเก็บเกี่ยว การบริโภคภายในครัวเรือน การจัดการผลผลิตส่วนเกิน ไปจนถึงการจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ รวมถึงการพิจารณารายได้เสริมหรือกิจกรรมที่สามารถสร้างรายได้เพิ่มเติมจากพื้นที่ ๑ ไร่

อาจพิจารณาการจำหน่าย ผลผลิต สินค้า หรือกล้าไม้ ภายในฐาน เพื่อให้ฐานไม่ได้เป็นเพียงพื้นที่เรียนรู้ แต่สามารถแสดงตัวอย่างของการสร้างรายได้จากองค์ความรู้ที่นำเสนอได้จริง

นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมตัวอย่างพืชที่มีศักยภาพในการสร้างรายได้ เช่น ดอกไม้กินได้ และพืชที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์หรือเพิ่มมูลค่าได้

๓.๖ การเชื่อมโยงผลผลิตกับร้านอาหาร “กินอยู่ดี”

ควรพิจารณาเชื่อมโยงผลผลิตจากฐาน ๑ ไร่พอเพียงกับ ร้านอาหาร “กินอยู่ดี” เพื่อให้เกิดระบบการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องตั้งแต่ การวางแผนผลิต การปลูก การเก็บเกี่ยว การสร้างมูลค่า

การเชื่อมโยงดังกล่าวจะช่วยให้ผู้เข้าชมเห็นภาพอย่างเป็นรูปธรรมว่า ผลผลิตจากพื้นที่ ๑ ไร่ สามารถนำไปใช้ประโยชน์และสร้างมูลค่าได้อย่างไร รวมถึงสามารถเป็นตัวอย่างของการหมุนเวียนทรัพยากรและการสร้างรายได้ภายในพื้นที่

๓.๗ การบริหารจัดการฐานและการพัฒนาในระยะต่อไป

เนื่องจากฐานมีพื้นที่ค่อนข้างกว้างและมีองค์ประกอบการเรียนรู้หลายด้าน ควรมีการกำหนดระบบบริหารจัดการพื้นที่ให้ชัดเจน ทั้งด้านการดูแลพื้นที่ การจัดกิจกรรม การนำชม การจำหน่ายสินค้า และการพัฒนาสื่อ

มีข้อเสนอให้พิจารณาจัดตั้ง คณะทำงานเพื่อเตรียมความพร้อมในปี ๒๕๗๐ โดยมีผู้อำนวยการสำนักฯ ตัวแทนสำนักฯ และผู้รับผิดชอบหรือเจ้าของพื้นที่ร่วมกัน เพื่อกำหนดบทบาท หน้าที่ และระบบบริหารจัดการฐานให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

ประมวลภาพ







๔. ร้านอาหารกิน อยู่ ดี และร้านของที่ระลึก โดยสำนักพัฒนากิจการ

วิทยากร: นางสาวสาวิตรี ไชยพร เจ้าหน้าที่พัฒนากิจการ

๔.๑ แนวคิดและบทบาทของร้านในการสร้างการเรียนรู้และรายได้

ร้านอาหาร “กิน อยู่ ดี” มีพัฒนาการด้านภาพลักษณ์และบรรยากาศที่ดีขึ้นจากเดิม และมีศักยภาพในการเป็นทั้งพื้นที่รับประทานอาหาร พื้นที่เรียนรู้ และพื้นที่สร้างรายได้ โดยควรทำให้เห็นความเชื่อมโยงตั้งแต่การผลิตเพื่อการพึ่งพาตนเองไปสู่การสร้างมูลค่าและรายได้

ควรเชื่อมโยงองค์ความรู้จากฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ เข้าสู่สินค้าและเมนูอาหารของร้านให้ชัดเจน เช่น วัตถุดิบที่ปลูกหรือผลิตจากฐานการเรียนรู้สามารถนำมาใช้ประกอบอาหารหรือพัฒนาเป็นสินค้าได้อย่างไร เพื่อให้ผู้เข้าชมเห็นภาพของการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์จริง

ทั้งนี้ ควรนำเสนอหลักการทรงงานและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำกัดเฉพาะวิทยากร แต่ควรพัฒนาบุคลากรทุกคนให้สามารถสื่อสารแนวคิดดังกล่าวแก่ผู้มาใช้บริการได้

๔.๒ การพัฒนาสินค้าและการสร้างจุดเด่นเฉพาะของร้าน

ร้านจำหน่ายของที่ระลึกควรมีสินค้าที่ซื้อได้แค่ที่นี่ หรือสินค้าที่มีเอกลักษณ์เฉพาะของ พกฉ. ให้ชัดเจน เพื่อสร้างความแตกต่างจากสินค้าที่สามารถหาซื้อได้ทั่วไป

ควรพิจารณาว่าสินค้าแต่ละชนิดมีจุดเด่นหรือคุณค่าแตกต่างจากสินค้าทั่วไปอย่างไร เช่น หากเป็นผลิตภัณฑ์กล้วยเบรกแตก ควรตอบให้ได้ว่ามีความพิเศษด้านวัตถุดิบ กระบวนการผลิต รสชาติ บรรจุภัณฑ์ หรือเรื่องราวอย่างไร และสามารถพัฒนาเป็นสินค้าที่มีศักยภาพในการนำไปประชาสัมพันธ์หรือจำหน่ายในพื้นที่อื่นได้หรือไม่

อาจพิจารณาให้ผู้บริหารของ พกฉ. นำเสนอหรือประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์ที่มีศักยภาพไปยังหน่วยงานหรือสถานที่อื่น เช่น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดและสร้างการรับรู้ในวงกว้าง

๔.๓ การพัฒนาเมนูอาหารและวัตถุดิบจากฐานการเรียนรู้

ควรพัฒนา เมนูซิกเนเจอร์ ที่เป็นเอกลักษณ์ของร้าน โดยไม่ควรเป็นเพียงเมนูอาหารทั่วไปที่สามารถรับประทานได้จากร้านอื่น เช่น แกงเลียง แต่ควรเป็นเมนูที่มีเรื่องราวและเชื่อมโยงกับองค์ความรู้หรือทรัพยากรภายใน พกฉ. เช่น การนำผักหรือวัตถุดิบที่ปลูกเองมาใช้เป็นส่วนประกอบ

อาจพัฒนาเมนูในลักษณะที่ผู้มาเยือนรู้สึกว่าหากมาที่นี่ ต้องลองเมนูนี้ เช่น เมนูสลัดที่ใช้ผักจากฐานการเรียนรู้ หรือเมนูที่สะท้อนแนวคิดการพึ่งพาตนเองและการใช้วัตถุดิบในพื้นที่

นอกจากนี้ ควรเพิ่มเติมและประชาสัมพันธ์เรื่อง ดอกไม้กินได้ ที่ได้จากการปลูกบริเวณร้าน และวัตถุดิบที่มีความโดดเด่น เพื่อเพิ่มความหลากหลายและสร้างจุดขายให้กับร้าน

๔.๔ การนำเสนอสินค้าและการให้บริการลูกค้า

บุคลากรควรแนะนำสินค้า เพื่อช่วยให้ลูกค้าตัดสินใจเลือกซื้อได้ง่ายขึ้น โดยผู้ให้บริการต้องสามารถอธิบายได้ว่าสินค้าแต่ละชนิดคืออะไร มีที่มาอย่างไร ใช้อย่างไร หรือรับประทานอย่างไร

ควรเพิ่มเติมป้ายแนะนำสินค้าภายในร้าน เนื่องจากสินค้าบางรายการอาจไม่สามารถทำให้ผู้ซื้อเข้าใจได้จากบรรจุภัณฑ์เพียงอย่างเดียว ป้ายควรมีข้อความที่อ่านง่ายและมองเห็นได้ชัดเจน โดยไม่จำเป็นต้องอ่านรายละเอียดบนผลิตภัณฑ์ และควรปรับปรุงป้ายประชาสัมพันธ์ภายนอกร้านที่มีสีซีด ซึ่งรวมถึงดำเนินการทำป้ายหรือสื่อที่ยังอยู่ระหว่างการออกแบบให้แล้วเสร็จ

ในด้านการบริการ ควรกำหนด มาตรฐานการต้อนรับลูกค้า เช่น เมื่อผู้เข้าชมเปิดประตูเข้ามา พนักงานควรกล่าวทักทายอย่างไร ให้ข้อมูลอย่างไร และควรมีบุคลิกหรือแนวทางการบริการในลักษณะใด เพื่อสร้างประสบการณ์ที่ดีแก่ผู้มาใช้บริการ

๔.๕ การพัฒนาพื้นที่และบรรยากาศโดยรอบ

พื้นที่ของร้านมีจุดแข็งด้านความสวยงามและบรรยากาศที่เหมาะกับการนั่งพักและรับประทานอาหาร โดยพื้นที่ด้านนอกได้รับการปรับให้โปร่งและเดินได้สะดวกขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังสามารถพัฒนาให้สมบูรณ์และมีความน่าสนใจมากขึ้น

ควรลดภาพลักษณ์ที่ดูเป็นพื้นที่ราชการมากเกินไป และเพิ่มบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ เป็นมิตร และดึงดูดผู้เข้าชมมากขึ้น รวมถึงพิจารณาการใช้พื้นที่โดยรอบเพื่อจัดกิจกรรม เช่น Night Museum หรือกิจกรรมที่ช่วยดึงดูดผู้คนให้เข้ามาเรียนรู้และใช้บริการ

อาจพิจารณาจัด ตลาดนัดหรือกิจกรรมจำหน่ายสินค้าเป็นประจำ เช่น ทุกวันพุธ โดยเปิดพื้นที่ให้ผู้ประกอบการหรือผู้ผลิตนำสินค้ามาจำหน่ายประมาณ ๓ – ๔ ชั่วโมง จำนวน ๔ – ๕ ร้าน แม้กิจกรรมอาจไม่ได้มุ่งเน้นผลกำไรเป็นหลัก แต่จะช่วยให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ด้านการตลาด การบริหารจัดการ และการสร้างประสบการณ์ ซึ่งสามารถนำข้อมูลไปพัฒนาการจัดการองค์ความรู้ (KM) ในปีต่อไปได้

๔.๖ การวิเคราะห์ศักยภาพและผลลัพธ์ของร้าน

ควรศึกษาข้อมูลการใช้บริการของร้าน เช่น จำนวนและพฤติกรรมการรับประทานอาหารของเจ้าหน้าที่ภายใน พกฉ. จำนวนครั้งของการจัดเลี้ยงต่อปี และรูปแบบการใช้พื้นที่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพัฒนาร้าน

อย่างไรก็ตาม การประเมินร้านไม่ควรพิจารณาเฉพาะมิติของ “ธุรกิจ” หรือกำไร – ขาดทุน แต่ควรพิจารณาตามแนวคิดของหลักการทรงงานที่ว่า “ขาดทุนคือกำไร” โดยต้องวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่า “กำไร” ของร้านในบริบทของ พกฉ. คืออะไร เช่น การสร้างการเรียนรู้ การสร้างโอกาสให้เกิดการพึ่งพาตนเอง การสร้างเครือข่าย การสร้างรายได้ให้เกิดการหมุนเวียน หรือการสร้างประสบการณ์แก่ผู้เข้าชม

นอกจากนี้ ร้านมีจุดแข็งด้านวัตถุดิบ สถานที่ และศักยภาพในการรองรับการผลิตหรือให้บริการในปริมาณมาก จึงควรวิเคราะห์โอกาสและศักยภาพเหล่านี้เพื่อนำไปสู่การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานที่เหมาะสมต่อไป

๔.๗ การเชื่อมโยงกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและองค์ความรู้ของ พกฉ.

ควรทำให้ร้านเป็นพื้นที่ที่สามารถถ่ายทอดแนวคิด หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและเชื่อมโยงกับฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นธรรมชาติ โดยบุคลากรทุกคนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ควรมีความเข้าใจพื้นฐานและสามารถถ่ายทอดสาระสำคัญให้แก่ผู้มาใช้บริการได้

อาจพิจารณาจัดพื้นที่หรือสื่อนิทรรศการบริเวณด้านนอก เพื่อเชื่อมโยงเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงกับอาหาร วัตถุดิบ สินค้า และวิถีการบริโภค โดยทำให้เห็นความสัมพันธ์ตั้งแต่การผลิต การบริโภค การสร้างมูลค่า การสร้างรายได้

๔.๘ การปรับปรุงด้านสุขอนามัยและประสบการณ์ของผู้ใช้บริการ

ควรแก้ไขปัญหากลิ่นไม่พึงประสงค์บริเวณทางเข้าร้าน ซึ่งมีลักษณะคล้ายกลิ่นจากท่อน้ำทิ้ง เนื่องจากส่งผลโดยตรงต่อความประทับใจแรกของผู้ใช้บริการ ควรตรวจสอบสาเหตุของกลิ่นและปรับปรุงระบบระบายน้ำหรือระบบสุขาภิบาลให้เหมาะสม

การดูแลเรื่องความสะอาด กลิ่น บรรยากาศ การต้อนรับ และการให้บริการ ควรถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาร้าน เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งของ ประสบการณ์การเรียนรู้และการใช้บริการของผู้เข้าชม

<u>ประมวลภาพ</u>







อาหาร
สินค้า
สินค้า
สินค้า
MADO Pavilion

การผลิตสื่อเผยแพร่องค์ความรู้

๑. การออกแบบและจัดทำนิทรรศการภายในฐานการเรียนรู้

สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้ ได้ดำเนินการออกแบบและจัดทำนิทรรศการภายในฐานการเรียนรู้ในการเชื่อมโยงหลักการทรงงาน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ประชาชน ทั่วไป รวมทั้งผู้ที่ผู้สนใจด้วยตนเอง โดยมุ่งเน้นการออกแบบนิทรรศการให้มีความน่าสนใจ เข้าใจง่าย สามารถสื่อสารสาระสำคัญได้อย่างเป็นระบบ และเชื่อมโยงองค์ความรู้กับการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑.๑ ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้

การออกแบบและจัดทำนิทรรศการ “ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ : ธรรมชาติสอนชีวิต” โดยนำหลักการทรงงานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาถ่ายทอดผ่านการเรียนรู้จากต้นไม้ ดิน น้ำ และระบบนิเวศโดยรอบ นำเสนอแนวคิดสำคัญ ได้แก่ **“ปลูกป่าในใจคน”** “ใช้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ” และ **“ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด”** พร้อมจัดแสดงตัวอย่าง “เสวียน” เพื่อสื่อถึงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า โดยเน้นการออกแบบเนื้อหาและสื่อประกอบให้เข้าใจง่าย เชื่อมโยงหลักการทรงงานกับวิถีชีวิตประจำวัน และส่งเสริมให้ผู้เข้าชมเกิดความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงและยั่งยืน



๑.๒ ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง

การออกแบบและจัดทำนิทรรศการภายในฐานการเรียนรู้ “เกษตรพอเพียงเมือง” มุ่งถ่ายทอดศาสตร์พระราชาผ่านการเรียนรู้ที่เข้าใจง่ายและนำไปใช้ได้จริงในบริบทของคนเมือง โดยยึดหลัก **“ภูมิสังคม”** ให้เหมาะสมกับพื้นที่และวิถีชีวิต นำเสนอแนวคิด “ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” ผ่านการใช้พื้นที่ วัสดุ และทรัพยากรอย่างคุ้มค่า พร้อมตัวอย่างการทำเกษตรในพื้นที่จำกัด สื่อสารหลัก “ทำตามลำดับขั้น” ด้วยการเริ่มต้นจากกิจกรรมเล็ก ๆ ที่ทำได้จริงในชีวิตประจำวัน และค่อย ๆ พัฒนาไปสู่การพึ่งพาตนเอง ออกแบบให้เป็นพื้นที่เรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจ เชื่อมโยงศาสตร์พระราชากับการลดรายจ่าย อาหารปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต เน้นให้ผู้เข้าชมเกิดความเข้าใจว่า “ความพอเพียง” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดของพื้นที่ แต่อยู่ที่การใช้ชีวิตอย่างพอดี เหมาะสม และต่อเนื่องอย่างยั่งยืน



๑.๓ ฐานการเรียนรู้ ๑ ไร่พอเพียง

การออกแบบและจัดทำนิทรรศการ “๑ ไร่พอเพียง” ออกแบบนิทรรศการให้เป็น **“พื้นที่เรียนรู้ชีวิต”** ที่ถ่ายทอดศาสตร์พระราชาผ่านการจัดการพื้นที่ขนาดเล็กเพื่อสร้างความมั่นคงด้านอาหาร รายได้ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต นำเสนอหลัก “การพึ่งพาตนเอง” และ **“พออยู่พอกิน”** ผ่านตัวอย่างการจัดสรรพื้นที่ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และหมุนเวียนทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด สื่อสารหลัก **“ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย”** โดยแสดงให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้ทฤษฎีใหม่สามารถปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับพื้นที่ ทุน แรงงาน และวิถีชีวิตของแต่ละคน ในการออกแบบเนื้อหาและองค์ประกอบให้ผู้เข้าชม เห็นภาพ เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับชีวิตจริง พร้อมสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการลงมือทำจากสิ่งเล็ก ๆ มุ่งให้ผู้เข้าชมตระหนักว่า “๑ ไร่พอเพียง” ไม่ใช่สูตรสำเร็จ แต่คือวิธีคิดในการสร้างความมั่นคงและภูมิคุ้มกันให้ชีวิตอย่างสมดุลและยั่งยืน



๑.๔ ร้านอาหารกิน อยู่ ดี และร้านของที่ระลึก

การออกแบบและจัดทำนิทรรศการ **“ร้านอาหารกิน อยู่ ดี และร้านของที่ระลึก”** ที่ถ่ายทอดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวคิดหลักทรงงาน **“เศรษฐกิจพอเพียง”** ผ่านประสบการณ์จริงในเรื่องการกิน การอยู่ และการเลือกใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่านำเสนอความเชื่อมโยงระหว่าง อาหาร เกษตรกร ชุมชน และสิ่งแวดล้อม ผ่านวัตถุดิบ อาหารพื้นบ้าน และผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดแสดงสินค้าของที่ระลึกและผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เห็นถึง การสร้างมูลค่าเพิ่ม การพึ่งพาตนเอง และการใช้ทรัพยากรท้องถิ่นอย่างเหมาะสมออกแบบสื่อให้ผู้เข้าชมสามารถเรียนรู้ผ่านการ เลือกกิน เลือกใช้ และเลือกอุดหนุน พร้อมเชื่อมโยงกับหลัก “พอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน”มุ่งให้พื้นที่ร้านอาหารและร้านของที่ระลึกเป็น พื้นที่เรียนรู้ที่จับต้องได้ ซึ่งสร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจในการนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในชีวิตประจำวันอย่างยั่งยืน

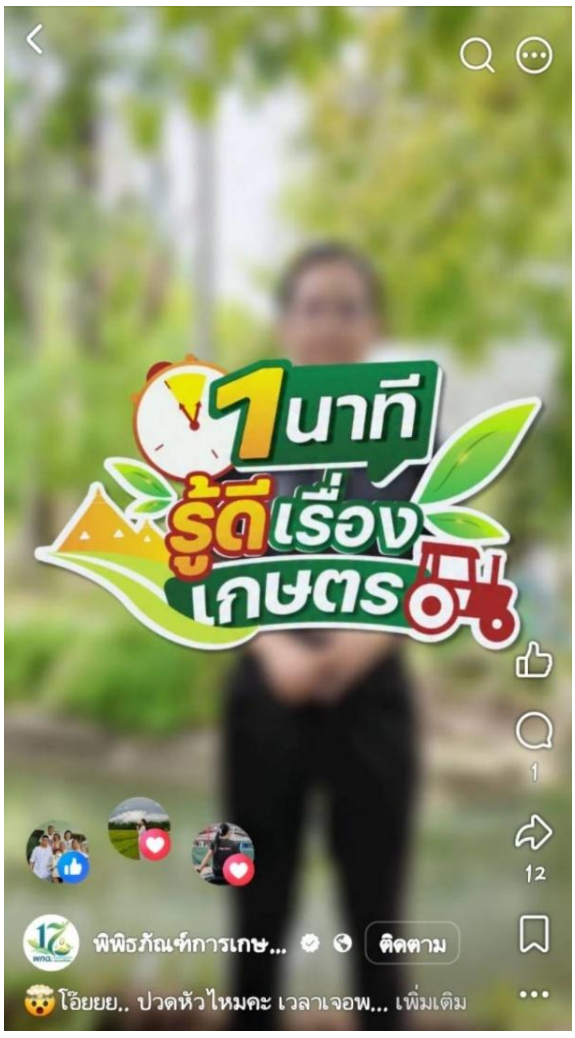


๒. การจัดทำสื่อการการให้องค์ความรู้

การจัดทำคลิปวิดีโอสั้นเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้เรื่อง **“ฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ : ธรรมชาติสอนชีวิต”** ให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ โดยการเผยแพร่ความรู้ผ่านเรื่องใกล้ตัว เช่น ต้นไม้ ดิน น้ำ พร้อมเชื่อมโยงกับการใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า เน้นการสื่อสารด้วยภาพ และการเล่าเรื่องที่กระชับ เพื่อให้ผู้ชมสามารถ เข้าใจและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ มุ่งสร้างความตระหนักและแรงบันดาลใจในการ อนุรักษ์ธรรมชาติ ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง และสร้างความยั่งยืนจากการลงมือทำจริง



https://www.facebook.com/reel/๘๓๗๘๑๒๓๐๙๓๒๓๙๕๓



https://www.facebook.com/share/r/๑๙FR๗UYihV/

การจัดทำคลิปวิดีโอสั้นเพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ในการนำเสนอแนวคิด **“เกษตรพอเพียงเมือง”** ถ่ายทอดกระบวนการเพาะปลูกพืชในพื้นที่จำกัดตอบสนองการใช้ชีวิตของคนเมือง โดยยึดหลักภูมิสังคมและการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่านำเสนอตัวอย่างการทำเกษตรในพื้นที่จำกัด ภายใต้แนวคิด “ประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด” และ “ทำตามลำดับขั้น”สร้างแรงบันดาลใจให้เริ่มต้นจากสิ่งเล็ก ๆ ในชีวิตประจำวัน เพื่อลดรายจ่าย มีอาหารปลอดภัย และดูแลสิ่งแวดล้อมสื่อให้เห็นว่า “ความพอเพียง” ไม่ได้ขึ้นอยู่กับขนาดพื้นที่ แต่คือการใช้ชีวิตอย่างพอดี เหมาะสม และยั่งยืน



https://www.facebook.com/share/r/1Je2GnQktv/

สรุปการจัดทำคู่มือการนำชมหลักการทรงงาน ทั้ง ๔ ฐานการเรียนรู้

การจัดทำคู่มือการนำชม สำหรับใช้เป็นแนวทางการนำชมที่เป็นระบบ และเป็นมาตรฐานในการถ่ายทอดหลักการทรงงานผ่านพื้นที่ฐานการเรียนรู้ ทั้ง ๔ ฐาน เพื่อช่วยให้บุคลากร พกฉ.สามารถสื่อสารเนื้อหาได้อย่างถูกต้อง เข้าใจง่าย และเชื่อมโยงกับบริบทและวิถีชีวิตของผู้เข้าชม พร้อมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่นำไปสู่ความเข้าใจ ตระหนัก และเห็นคุณค่าของการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอย่างเหมาะสมและยั่งยืน โดยมีรายละเอียดตาม QR Code ดังนี้

คู่มือการนำชมหลักการทรงงาน ทั้ง ๔ ฐานการเรียนรู้

ผลที่ได้จากการดำเนินงาน

๑) เกิดองค์ความรู้และแนวทางการประยุกต์ใช้หลักการทรงงานในพื้นที่เรียนรู้ ๔ พื้นที่ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมทั้งได้ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำไปพัฒนาสื่อคู่มือการนำชม เนื้อหา และเส้นทางการเรียนรู้ให้มีความชัดเจนและสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

๒) เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในองค์กรอย่างต่อเนื่อง โดยจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ ซึ่งทำให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวิเคราะห์ ทดลองนำชม รับฟังข้อเสนอแนะ และปรับปรุงเนื้อหาและวิธีการสื่อสารให้เหมาะสม

๓) ได้แนวทางในการพัฒนาสื่อและคู่มือการนำชม เพื่อให้บุคลากรสามารถถ่ายทอดหลักการทรงงานและพระอัจฉริยภาพได้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งมีการจัดทำสื่อเผยแพร่ภายในองค์กร

๔) บุคลากรมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการเชื่อมโยงหลักการทรงงานกับพื้นที่จริงมากขึ้น สามารถนำองค์ความรู้มาใช้ในการอธิบายและสื่อสารกับผู้เข้าชมได้ โดยเฉพาะประเด็นเศรษฐกิจพอเพียง การพึ่งตนเอง ภูมิสังคม ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ และประหยัด เรียบง่าย ได้ประโยชน์สูงสุด

๕) ได้รับการกลั่นกรองและข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ทำให้การวิเคราะห์องค์ความรู้มีมุมมองที่ชัดเจนขึ้น ทั้งในด้านบทบาทของ พกฉ. ในฐานะแหล่งเรียนรู้ การออกแบบฐาน การติดตามผลผู้เรียนรู้ และการเชื่อมโยงองค์ความรู้สู่ภาพรวมขององค์กร

ปัญหาและอุปสรรค

องค์ความรู้และการเชื่อมโยงหลักการทรงงานในแต่ละพื้นที่ยังไม่เป็นระบบ รูปแบบและเส้นทางการเรียนรู้บางพื้นที่ยังไม่ชัดเจน บุคลากรมีประสบการณ์ในการนำชมแตกต่างกัน การพัฒนาสื่อและเครื่องมือให้เหมาะสมกับผู้เรียนรู้ที่หลากหลาย จำเป็นต้องอาศัยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การทดลองปฏิบัติ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๑๑. ข้อเสนอและแนวทางในการจัดการความรู้ของสำนักงานฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

หลักการและเหตุผล

การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) เป็นกลไกสำคัญในการรวบรวม พัฒนา ถ่ายทอด และประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน เพื่อให้บุคลากรสามารถเข้าถึงความรู้ที่ถูกต้อง เหมาะสม และนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานฯ มีภารกิจที่ครอบคลุมงานเฉพาะด้านของแต่ละสำนักและกลุ่ม ซึ่งมีองค์ความรู้ ประสบการณ์ และแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนั้น การส่งเสริมให้แต่ละสำนักและกลุ่มสามารถวิเคราะห์และจัดการองค์ความรู้ที่สำคัญต่อภารกิจของตนเองอย่างเป็นระบบ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการถ่ายทอดองค์ความรู้ พัฒนาศักยภาพบุคลากร รวมทั้งการยกระดับประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน

สำหรับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ พกฉ. จึงมุ่งเน้นการพัฒนาระบบการจัดการความรู้ให้เชื่อมโยงกับภารกิจและเป้าหมายของหน่วยงาน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์จริง ตลอดจนประยุกต์ใช้แนวคิดตามหลักการทรงงานเชื่อมโยงกับพื้นที่จัดแสดงที่มีอยู่ นำมากลั่นกรององค์ความรู้เพื่อให้การจัดการความรู้เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนางานและการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระบบการจัดการองค์ความรู้ของแต่ละสำนักและกลุ่มให้มีความเป็นระบบ เข้าถึงได้ และสามารถนำไปใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานได้จริง
๒. เพื่อรวบรวมและรักษาองค์ความรู้และประสบการณ์จากบุคลากรให้สามารถนำไปใช้และถ่ายทอดต่อได้อย่างต่อเนื่อง
๓. เพื่อส่งเสริมการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนากระบวนการทำงานและยกระดับคุณภาพ

เป้าหมาย

๑. ทุกสำนักและกลุ่มมีแผนการจัดการความรู้ที่สอดคล้องกับภารกิจและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
๒. มีนักปฏิบัติ (Community of Practice: CoP) ในระดับสำนักและกลุ่มที่มีบทบาทและการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
๓. มีองค์ความรู้สำคัญที่ได้รับการรวบรวม จัดระบบ และจัดเก็บในรูปแบบที่บุคลากรสามารถเข้าถึงและนำไปใช้ประโยชน์ได้
๔. บุคลากรสามารถนำองค์ความรู้และบทเรียนจากการปฏิบัติงานมาประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุงและพัฒนางานได้อย่างเป็นรูปธรรม

กระบวนการและกิจกรรมโดยรวม

๑. ระบุประเด็นความรู้สำคัญ ในแต่ละสำนักและกลุ่มงาน ผ่านเวทีระดมสมอง
๒. แต่งตั้ง CoP ประจำสำนัก เพื่อเป็นกลไกในการจัดการความรู้
๓. สร้างหรือแสวงหาความรู้ จากแหล่งภายในและภายนอก
๔. จัดเก็บในระบบ NAS และจัดทำเครื่องมือเพื่อเชื่อมโยงความรู้
๕. แบ่งปันและแลกเปลี่ยน ผ่านกิจกรรมอบรม สัมมนา และกลุ่ม GDCC
๖. ประเมินผลและสรุปบทเรียน โดยการวิเคราะห์ผลลัพธ์จากการประยุกต์ใช้

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สำนักงานฯ มีระบบการจัดการความรู้ที่เชื่อมโยงกับภารกิจและกระบวนการทำงานของแต่ละสำนักและกลุ่ม
๒. องค์ความรู้ที่สำคัญได้รับการรวบรวม จัดระบบ และจัดเก็บอย่างเป็นระบบ สามารถค้นหาและนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้
๓. บุคลากรมีช่องทางและวัฒนธรรมในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ รวมทั้งสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และประสบการณ์ระหว่างกันได้
๔. เกิด CoP ที่มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และสามารถเป็นกลไกในการพัฒนาองค์ความรู้ขององค์กร
๕. มีการนำองค์ความรู้ไปประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงกระบวนการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานอย่างเป็นรูปธรรม
๖. สำนักงานฯ สามารถรักษาและสืบทอดองค์ความรู้ที่สำคัญ ลดความเสี่ยงจากการสูญหายของความรู้ และสร้างความต่อเนื่องในการปฏิบัติงาน
๗. บุคลากรมีศักยภาพในการเรียนรู้และพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง อันนำไปสู่การยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชนและการพัฒนาองค์กรอย่างยั่งยืน

ประเด็นการจัดการความรู้ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

ลำดับ	ประเด็นการจัดการความรู้	เหตุผลของการจัดทำประเด็นความรู้
๑	การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ ในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์	การเชื่อมโยงหลักการทรงงานผ่านฐานจัดแสดงกลางแจ้งของ พกฉ. โดยพัฒนากระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแรงบันดาลใจแก่ผู้เข้าชม พร้อมทั้งจัดทำนิทรรศการและคู่มือการนำชมที่มีเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน และสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ มุ่งเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจแก่บุคลากร พกฉ. เกี่ยวกับหลักการทรงงานที่เชื่อมโยงกับเนื้อหาของแต่ละฐานการเรียนรู้ เพื่อให้สามารถอธิบายสาระสำคัญ ถ่ายทอดองค์ความรู้และสื่อความหมายแก่ผู้เข้าชมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากฐานการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ร่างแผนการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้
สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐

๑. หลักการและเหตุผล

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) หรือ พกฉ. เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทสำคัญในการเผยแพร่พระเกียรติคุณพระอัจฉริยภาพ สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยด้านการเกษตร รวมถึงมีการเผยแพร่หลักการทรงงานให้แก่ประชาชนและผู้เข้าชม โดยเฉพาะการจัดแสดงฐานการเรียนรู้กลางแจ้งของ พกฉ. ซึ่งเป็นพื้นที่ที่สามารถนำหลักการทรงงานมาถ่ายทอดผ่านเนื้อหา สื่อ และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทของแต่ละฐานได้อย่างเป็นรูปธรรม สามารถทำหน้าที่เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้ที่มีคุณค่าในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ สร้างความรู้ ความเข้าใจ และแรงบันดาลใจแก่ผู้เข้าชม ขณะเดียวกัน บุคลากรของ พกฉ. ซึ่งมีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้และนำชม จำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในสาระสำคัญของหลักการทรงงาน รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างหลักการทรงงานกับเนื้อหาของแต่ละฐานการเรียนรู้ ดังนั้น จึงจัดทำประเด็นการจัดการความรู้เรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์” โดยมุ่งพัฒนากระบวนการจัดการและถ่ายทอดองค์ความรู้ ผ่านการจัดทำนิทรรศการ สื่อการเรียนรู้ และคู่มือการนำชมที่มีเนื้อหาถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ พร้อมทั้งพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้สามารถนำองค์ความรู้ไปใช้ในการอธิบาย ถ่ายทอด และสื่อความหมายแก่ผู้เข้าชมได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาองค์ความรู้อย่างต่อเนื่อง อันจะนำไปสู่การใช้ประโยชน์จากพื้นที่การเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อรวบรวม วิเคราะห์ และจัดระบบองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงานที่เชื่อมโยงกับฐานการเรียนรู้กลางแจ้งของ พกฉ. ให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และเป็นระบบ

๒. เพื่อพัฒนากระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้และการสื่อความหมายในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ ให้สามารถสร้างความรู้ ความเข้าใจ และแรงบันดาลใจแก่ผู้เข้าชมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. เพื่อจัดทำและพัฒนานิทรรศการ สื่อการเรียนรู้ และคู่มือการนำชมที่มีเนื้อหาถูกต้อง เหมาะสม และสามารถใช้เป็นแนวทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างเป็นมาตรฐานเดียวกัน

๔. เพื่อเสริมสร้างความรู้และความเข้าใจแก่บุคลากร พกฉ. เกี่ยวกับหลักการทรงงานและความเชื่อมโยงกับเนื้อหาของแต่ละฐานการเรียนรู้

๕. เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการนำองค์ความรู้ไปใช้ในการอธิบาย ถ่ายทอด และสื่อความหมายแก่ผู้เข้าชมได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าสนใจ

๖. เพื่อส่งเสริมให้เกิดการจัดการและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการถ่ายทอดหลักการทรงงานอย่างต่อเนื่อง และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ได้อย่างยั่งยืน

๓. กลุ่มเป้าหมาย

๑. คณะทำงานด้านการจัดการความรู้
๒. ชุมชนนักปฏิบัติจากทุกสำนักที่เป็นผู้ร่วมขับเคลื่อนการจัดการความรู้ของ พกฉ.
๓. บุคลากร พกฉ.

๔. ช่วงเวลาการดำเนินงาน

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๗๐ (เดือนตุลาคม ๒๕๖๙ - เดือนกันยายน ๒๕๗๐)

๕. วิธีการดำเนินงาน

ใช้กระบวนการจัดการความรู้ ๗ ขั้นตอนตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร. จัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การระดมสมอง และการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการถอดบทเรียน ของคณะทำงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๖. เป้าหมาย

ผลผลิต

- มีองค์ความรู้เกี่ยวกับ หลักการทรงงานที่เชื่อมโยงกับฐานการเรียนรู้กลางแจ้งของ พกฉ. ที่ผ่านการรวบรวม วิเคราะห์
- มี นิทรรศการ/สื่อการเรียนรู้ ที่นำเสนอหลักการทรงงานและพระอัจฉริยภาพให้มีความถูกต้อง ชัดเจน และเหมาะสมกับกลุ่มผู้เข้าชม
- มี คู่มือการนำชมและแนวทางการถ่ายทอดองค์ความรู้ สำหรับบุคลากร พกฉ. เพื่อใช้เป็นมาตรฐานในการนำชมและสื่อความหมายในแต่ละฐานการเรียนรู้
- บุคลากร พกฉ. ที่เกี่ยวข้องได้รับการถ่ายทอดหรือพัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงานและเนื้อหาของฐานการเรียนรู้
- มีแนวทางหรือกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในการนำชมและพัฒนาพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ได้อย่างเป็นระบบ

ผลลัพธ์

- บุคลากร พกฉ. มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทรงงานและสามารถเชื่อมโยงกับเนื้อหาของแต่ละฐานการเรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง
- บุคลากรสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้และสื่อความหมายแก่ผู้เข้าชมได้อย่างชัดเจน น่าสนใจ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
- ผู้เข้าชมมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทรงงาน พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพเพิ่มขึ้น
- ผู้เข้าชมสามารถเชื่อมโยงหลักการทรงงานกับแนวคิดหรือการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและบริบทที่เหมาะสมได้

■ ฐานการเรียนรู้กลางแจ้งของ พกฉ. ได้รับการใช้ประโยชน์ในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่สามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

■ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในหน่วยงาน และมีการนำข้อเสนอแนะหรือประสบการณ์จากการปฏิบัติงานมาปรับปรุงองค์ความรู้และกระบวนการถ่ายทอดอย่างต่อเนื่อง

ผลกระทบ

■ พื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์สามารถเป็น แหล่งเรียนรู้ด้านหลักการทรงงานที่มีคุณภาพและมีมาตรฐาน สามารถเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพแก่ประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

■ เกิดการสืบสานและเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับหลักการทรงงานไปสู่ผู้เข้าชมและสังคมในวงกว้าง ส่งเสริมให้เกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของหลักการทรงงานอย่างถูกต้อง

■ ผู้เข้าชมเกิดแรงบันดาลใจและสามารถนำแนวคิดหรือหลักการทรงงานไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับการดำเนินชีวิต การทำงาน หรือการพัฒนาชุมชน

■ เกิดการใช้ประโยชน์จากฐานการเรียนรู้กลางแจ้งอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และสามารถพัฒนาเป็นต้นแบบของการนำหลักการทรงงานมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการสื่อความหมายในพื้นที่พิพิธภัณฑ์ได้

แผนการดำเนินงาน

กิจกรรมการขับเคลื่อนการจัดการความรู้	กิจกรรมสำคัญ
๑. การจัดทำทบทวนแผนการจัดการความรู้ของสำนักงาน	・การประชุมคณะทำงานด้านการจัดการความรู้เพื่อระดมสมองและการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน
๒. การกำหนดความรู้หลัก	・การกำหนดความรู้สำคัญจากการระดมสมอง และการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ・การสร้างและแสวงหาความรู้จากแหล่งความรู้ภายในและภายนอก ・การวิเคราะห์หลักการทรงงานกับการดำเนินงานจากความรู้ที่เกิดขึ้น ・การสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้ชุมชนนักปฏิบัติทั้งระดับสำนักงานและหน่วยงาน ・การขับเคลื่อนชุมชนนักปฏิบัติ การสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๓. การรวบรวมและการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบ และการประมวลและกลั่นกรองความรู้	・การรวบรวมและการจัดเก็บความรู้ให้เป็นระบบโดยการระดมสมอง และการทบทวนหลังการปฏิบัติงาน ・การประมวลและกลั่นกรองความรู้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปความรู้ ・การขับเคลื่อนชุมชนนักปฏิบัติ การสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรมการขับเคลื่อนการจัดการความรู้	กิจกรรมสำคัญ
๔. การเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และสกัดขุมความรู้ และการใช้หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง	• การระดมสมองออกแบบการเข้าถึงความรู้ การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้และสกัดขุมความรู้ • การประชุมปฏิบัติการการออกแบบการบันทึกการเรียนรู้ การใช้หรือการประยุกต์ใช้ความรู้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานจริง • การขับเคลื่อนชุมชนนักปฏิบัติ การสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้
๕. การสรุปบทเรียนและการพัฒนาแผนการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง	• การประชุมปฏิบัติการสรุปบทเรียนและการพัฒนาแผนการจัดการความรู้อย่างต่อเนื่อง • การนำเสนอผลการจัดการความรู้ของ พกฉ.
๖. การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	• จัดถ่ายทอดองค์ความรู้สู่บุคลากร ผู้ปฏิบัติงานจริง • จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (CoP) และทบทวนหลังปฏิบัติงาน (AAR) เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง • สรุปผลการดำเนินงานและจัดทำรายงานผลการจัดการความรู้ประจำปี

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ ๑๗/๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team : KM Team)



คำสั่ง
สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)
ที่ ๑๗ /๒๕๖๙
เรื่อง แต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO)
และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team : KM Team)

ตามที่สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ได้มีคำสั่ง ที่ ๓๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) และคำสั่ง ที่ ๑๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ แต่งตั้งคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ ไปแล้ว นั้น

เพื่อให้การจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ ที่กำหนดให้ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว เหมาะสมกับสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของเจ้าหน้าที่ในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) จึงมีคำสั่งให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ ๓๘/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ และคำสั่งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ ๑๕/๒๕๖๘ ลงวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๘ และแต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team : KM Team) โดยมีองค์ประกอบ หน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑. ผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO)

ให้นางสาวสำเภาว์ งามเชย รองผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เป็นผู้บริหารการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) มีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

๑.๑ อำนวยการ กำกับดูแล และติดตามผลการดำเนินงานของคณะทำงานจัดการความรู้ของสำนักงานฯ

๑.๒ ให้คำปรึกษา...

๑.๒. ให้คำปรึกษา แนะนำ และร่วมประชุม เพื่อการตัดสินใจของคณะทำงานจัดการความรู้

๑.๓ พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดขอบเขต เป้าหมาย และแนวทางการจัดการความรู้ รวมทั้งแผนการจัดการความรู้ ให้สอดคล้องกับบริบทของสำนักงานฯ

๑.๔ พิจารณาขอรับการสนับสนุนบุคลากร อุปกรณ์ และงบประมาณในการดำเนินงานด้านการจัดการความรู้จากภาคส่วนต่าง ๆ

๑.๕ เสนอแต่งตั้งบุคคลเพื่อร่วมเป็นคณะทำงานจัดการความรู้เพิ่มเติมตามความเหมาะสม

๒. คณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team : KM Team)

องค์ประกอบ

๑. นางสาวสำเภาว์ งามเชย	รองผู้อำนวยการ พกฉ.	ประธานคณะทำงาน
๒. นายอร่าม แก้วนิล	ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ	รองประธานคณะทำงาน
๓. ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง		คณะทำงาน
๔. ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ		คณะทำงาน
๕. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้		คณะทำงาน
๖. ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากิจการ		คณะทำงาน
๗. ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร		คณะทำงาน
๘. ผู้อำนวยการสำนักแผน ติดตามและประเมินผล		คณะทำงาน
๙. หัวหน้ากลุ่มนิติการ		คณะทำงาน
๑๐. หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน		คณะทำงาน
๑๑. หัวหน้าฝ่ายติดตามและประเมินผล		คณะทำงานและเลขานุการ
๑๒. นางสาวอินทุอร ปะจิคะ	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป สำนักอำนวยการ	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ(๑)
๑๔. นางสาวรัชนีวรรณ จิระพงศ์พัฒนา	เจ้าหน้าที่พัฒนาพิพิธภัณฑ์ สำนักงานพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้	คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ(๒)

หน้าที่และอำนาจ

๑. ดำเนินการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การจัดการองค์ความรู้ของสำนักงานฯ

๓. จัดทำแผน...

๓. จัดทำแผนการจัดการความรู้ของสำนักงานฯ เสนอผู้อำนวยการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๔. ดำเนินการตามแผนการจัดการความรู้ รวมทั้งประสาน ติดตาม และประเมินผล เพื่อทบทวน สรุปบทเรียนด้านการจัดการความรู้ และรายงานผลการดำเนินงานให้ผู้อำนวยการทราบ

๕. ดำเนินการอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙

พันจ่าเอก

(ประเสริฐ มาลัย)

ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตร

เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

รายชื่อชุมชนนักปฏิบัติ (CoP)

๑. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)

ลำดับ	สำนัก/กลุ่มงาน	คนคุมประเด็นการจัดการความรู้	คนนัดคุย / คนพาคุย	คนบันทึก
๑	สำนักอำนวยการ	นาวสาวสุภารัตน์ ปานผดุง	จ.ส.ต.ดำรงณ์ วงศ์วรรณ์ นายธงชัย บุญมา นางสาวดวงมล ยศพรมมา นางสาวคนึงนิจ พลคำมาก นายณัฐพงษ์ จันทะวงษ์	นางสาวชนกนาถ พูลเจริญศิลป์ นางสาวอินทุอร ปะจิคะ นายปฏิภาณ ดอนเล้าไพร
๒	สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้	นางสาวสาวิตรี สายโย	นายพรประเสริฐ ตันติเวชกุล นางสาวสุวิมล เฉลิมเลิศปัญญา นางสาวรัชนีวรรณ จิระพงศ์พัฒนา	-
๓	สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง	นางสาวอุรวี พักตร์วิภา	นายสิทธิศักดิ์ การะเกษ นายศรีวิกรณ์ สิงห์โตทอง	-
๔	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	นางสาวจุฑามาศ ทองชมพูนุช	นางสาวสุธิตรา ศรีทิม นายจตุภูมิ เรืองเกิด	-
๕	สำนักพัฒนากิจการ	นายชญณิพัฑฒ์ จักรดารานุวัฒน์	นางสาวพชรมน บุญจันทร์ นางสาวอุษา ปานมะณี	-
๖	สำนักแผน ติดตามและประเมินผล	นางสุดาวดี จันทนากร	นางสาวณัฐรุดา กรกิตติกานต์ นางสาววิจิตรา คำพันธ์	-
๗	กลุ่มตรวจสอบภายใน	นายพรชัย คำแหงพล	นางสาวศิริลักษณ์ หารประทุม	-
๘	กลุ่มนิติการ	นางสาวนาถยา ฟุ่มเฟือย	นางสาวนาถยา ฟุ่มเฟือย	-

2. การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

ลำดับ	สำนัก/กลุ่มงาน	คนคุมประเด็นการจัดการความรู้	คนนัดคุย / คนพาคุย	คนบันทึก
๑	สำนักอำนวยการ	นาวสาวสุภารัตน์ ปานผดุง	นางสาวลลิตา หงษามนุษย์ นางสาวอินทุอร ปะจิคะ	-
๒	สำนักพัฒนาพิพิธภัณฑ์และองค์ความรู้	นางสาวสาวิตรี สายโย	ว่าที่ร้อยตรีทิฆัมพร กลิ่นบุบผา นายธีรภัทร บอกเพชร	นางสาวรัชนีวรรณ จิระพงศ์พัฒนา นางสาวกัลยาณี มาดขาว
๓	สำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง	นางสาวอุรวี พักตร์วิภา	นายชุมพล พงศ์ภูสุวิมล นายราเมธ อ่ำสกุล	นายสิทธิศักดิ์ การะเกษ นายพงศ์พันธุ์ นันทะศรี
๔	สำนักเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	นางสาวจุฑามาศ ทองชมพูนุช	ว่าที่ร้อยตรีหญิง จันทิญา สังข์คำ นางสาวอัจฉรา สมพร้อม นางสาวพิลากร ธรรมวงศ์	นางสาวศุภวรรณ สามยอด
๕	สำนักพัฒนากิจการ	นายชญณิพัฑฒ์ จักรดารานุวัฒน์	นางสาวธันย์ชนก เกตุมณี นางสาวสาวิตรี ไชยพร นายธีรยุทธ์ ประมัยพิมพ์	นางสาวลักษณ์นารา แย่แบวกู่ นางสาววชิรา ศรีอุ่น
๖	สำนักแผน ติดตามและประเมินผล	นางสุดาวดี จันทนากร	นางสาวณัฐรุดา กรกิตติกานต์	-
๗	กลุ่มตรวจสอบภายใน	นายพรชัย คำแหงพล	นายพรชัย คำแหงพล	-
๘	กลุ่มนิติการ	นางสาวนาถยา ฟุ่มเฟือย	นางสาวนาถยา ฟุ่มเฟือย	-

ขออนุมัติโครงการฝึกอบรม หลักสูตรการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)
สำนักงานแผน ติดตามและประเมินผล โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๕๒๙-๒๒๑๔
www.wisdomking.or.th e-mail: Saraban@wisdomking.or.th

ที่ พกฉ ๐๑๐๑.๖/ ๐๙๖ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙

สอน. รับที่ 2089 วันที่ 5 มี.ค. 2569 เวลา 09.04

เรื่อง แผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

เรียน ผู้อำนวยการ พกฉ. (ผ่านประธานคณะทำงานด้านการจัดการความรู้)

ตามคำสั่ง สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ ๑๗/๒๕๖๙ เรื่อง แต่งตั้งผู้บริหารด้านการจัดการความรู้ (Chief Knowledge Officer : CKO) และคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ (Knowledge Management Team : KM Team) สั่ง ณ วันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๙ ซึ่งประธานคณะทำงานการจัดการความรู้ ได้กำหนดให้มีการประชุมคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๙ เมื่อวันพุธที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๙ โดยได้พิจารณาทบทวนและจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ แล้วนั้น

ในการนี้ ฝ่ายเลขานุการ ได้ดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เรียบร้อยแล้ว โดยขอความเห็นชอบแผนปฏิบัติการดังกล่าว และจะนำเสนอในที่ประชุมคณะอนุกรรมการขับเคลื่อนนโยบาย และการดำเนินงานของ พกฉ. ก่อนนำเสนอประชุมคณะกรรมการ พกฉ. เพื่อพิจารณาต่อไป รายละเอียดตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นางสาวณัฐรุดา กรกิตติกานต์)
เจ้าหน้าที่แผนงาน
เลขานุการคณะทำงานด้านการจัดการความรู้

เห็นชอบ

พันจ่าเอก
(ประเสริฐ มาลัย)
ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตร
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๕ มี.ค. ๖๙
(นางสาวสุภารัตน์ ปานผดุง)
ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ

(นางสาวสำเภาว์ งามเชย) ๖ มี.ค. ๖๙
รองผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตร
เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

บทสรุปผู้บริหารการจัดการความรู้ของ พกฉ.

แผนการจัดการความรู้ของ พกฉ. เพื่อกระตุ้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ในการทำงาน เพื่อสร้างความเข้าใจ ทักษะ มุมมองในการปฏิบัติงานของบุคลากร และนำไปสู่การขับเคลื่อนภารกิจของสำนักงานฯ ตามยุทธศาสตร์ ที่จะไปบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน นั้น ซึ่ง พกฉ. มีแผนการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 2 ประเด็นความรู้ โดยมีระยะเวลาการขับเคลื่อนกิจกรรมการการจัดการความรู้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2569 ถึง เดือนกันยายน 2569 โดยสรุปดังนี้

ประเด็นการจัดการความรู้	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
1. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)	**ผลผลิต** 1) แผนปฏิบัติการด้านการจัดการความรู้ของ พกฉ. และการจัดการความรู้ระดับสำนักงานฯ จำนวน 1 แผนงาน 2) ระบบแจ้งซ่อมบำรุง จำนวน 1 ระบบ 3) คู่มือระบบแจ้งซ่อมบำรุง จำนวน 1 ฉบับ 4) รายงานผลการขับเคลื่อนและองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้ ของ พกฉ. จำนวน 1 ครั้ง **ผลลัพธ์** 1) เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และทักษะในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) ทั่วทั้ง พกฉ. 2) บุคลากรมีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และสามารถพัฒนาไปสู่การขับเคลื่อนองค์กรที่จะยกระดับการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ต่อไป 3) กระบวนการ และการบริหารจัดการมีความชัดเจน สะดวกรวดเร็ว สามารถติดตามการจัดการด้านระบบสาธารณูปโภคได้ 4) เกิดการพัฒนาปรับปรุงการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) ที่มีประสิทธิภาพ	คณะทำงานด้านจัดการความรู้ ตามคำสั่งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ 17/2569

ประเด็นการจัดการความรู้	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
	ผลกระทบ 1) สำนักงานฯ มีแผนโครงการการจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐานตอบสนองเป้าหมายโดยรวมทั้งหมดของการจัดการความรู้ และตอบสนองกรอบการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร. อย่างมีประสิทธิภาพ 2) สำนักงานฯ สามารถจัดการปัญหาด้านระบบสาธารณูปโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างการรับรู้ การยอมรับและการเป็นองค์กรแห่งการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระมหากษัตริย์ และการขับเคลื่อนงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) เสริมภาพลักษณ์องค์กรด้านการบริหารจัดการเพื่อการบริการระบบสาธารณูปโภคที่มีมาตรฐานและทันสมัย	
2. การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์	**ผลผลิต** 1) รายงานผลการวิเคราะห์ และคัดเลือกหลักการทรงงานที่สอดคล้อง เหมาะสมกับบริบทพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ จำนวน 1 รายงาน 2) ออกแบบ และพัฒนาสื่อการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักการทรงงานอย่างเป็นรูปธรรม จำนวน 4 ชิ้นงาน ได้แก่ พื้นที่บริการภายในร้านอาหารมาดูพาวิเลี่ยน , ฐานเรียนรู้ 1 ไร่พอเพียง , ฐานเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง และฐานต้นไม้แห่งการเรียนรู้ 3) คู่มือ แนวทางปฏิบัติหรือสื่อ สำหรับเจ้าหน้าที่ พกฉ. ในการสื่อสารและเผยแพร่สู่สาธารณะ รวมทั้งผู้ที่เข้ามาใช้บริการภายในพื้นที่ พกฉ. จำนวน 1 ชุด **ผลลัพธ์** 1) เจ้าหน้าที่ พกฉ. มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถสื่อสารกับกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการในพื้นที่ พกฉ. ได้ 2) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. สามารถเข้าใจในหลักการทรงงานและสามารถเชื่อมโยงสู่การประยุกต์ใช้	คณะทำงานด้านจัดการความรู้ ตามคำสั่งสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ที่ 17/2569

ประเด็นการจัดการความรู้	เป้าหมาย	ผู้รับผิดชอบ
	ผลกระทบ 1) กลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาใช้บริการและเข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ พกฉ. เกิดความตระหนักและนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต 2) เกิดความประทับใจในการเข้าชม และกลับเข้ามาใช้บริการซ้ำ รวมทั้งเกิดการสื่อสารบอกต่อ สร้างความประทับใจที่ดีระหว่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมกับพิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ 3) สามารถสร้างการรับรู้ การยอมรับ และการเป็นองค์กรแห่งการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพและการขับเคลื่อนงานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 4) เสริมสร้างภาพลักษณ์องค์กรในฐานะแหล่งเรียนรู้ที่มีบทบาทในการเผยแพร่พระเกียรติคุณอย่างเหมาะสมและยั่งยืน	

แผนปฏิบัติการจัดการความรู้ของสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

องค์ความรู้ที่จำเป็น จำนวน 2 ประเด็นความรู้ ดังนี้

1) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)
2) การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

1. หลักการและเหตุผล

กรอบการประเมินองค์การมหาชนกำหนดให้คณะกรรมการกำกับให้องค์การมหาชน มีกระบวนการจัดการความรู้ขององค์กรให้เหมาะสม โดยมีการรวบรวม จัดเก็บ ความรู้ที่สำคัญต่อการดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์และวัตถุประสงค์การจัดตั้ง และมีการสื่อสารทั่วทั้งองค์กร รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน และภายนอกองค์กรด้วยวิธีหรือช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ โดยการศึกษาองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับประเด็นต่าง ๆ ของหลักการทรงงาน ประกอบกับแนวนโยบายของ ผู้อำนวยการ พกฉ. มุ่งเน้นให้มีการเรียนรู้ในกระบวนการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาสำนักงาน ให้เป็นไปตามภารกิจ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการพัฒนาบุคลากร พกฉ. เป็นการยกระดับการเรียนรู้และการส่งเสริมการจัดการความรู้ จึงมีการดำเนินการขับเคลื่อนโดยให้มีคณะทำงานด้านการจัดการความรู้ระดับสำนักงาน เพื่อดำเนินการตามหลักการและเหตุผลดังกล่าว

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจัดการความรู้ของสำนักงาน ในประเด็นของประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน) และการประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพระพระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

2.2 เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการทำงานด้านการบริหารจัดการ และการบริหารจัดการเวลาการดำเนินงาน

2.3 เพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ของ พกฉ. โดยการเพิ่มขีดความสามารถ และความเชี่ยวชาญของเจ้าหน้าที่ผ่านการเรียนรู้ และการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ สร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้และความร่วมมือใน พกฉ.

3. กลุ่มเป้าหมาย

3.1 บุคลากรภายในสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)

4. ช่วงเวลา

4.1 การดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

4.2 การขับเคลื่อนกิจกรรมการเรียนรู้ ตั้งแต่เดือนมีนาคม 2569 ถึง เดือนกันยายน 2569

5. วิธีการดำเนินงาน

ใช้กระบวนการจัดการความรู้ 7 ขั้นตอนตามแนวทางของสำนักงาน ก.พ.ร. การประชุมเชิงปฏิบัติการและการทบทวนหลังการปฏิบัติการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการถอดบทเรียน ของบุคลากร พกฉ. และผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยการจัดเวทีแลกเปลี่ยนความคิดเห็น บุคลากรภายใน พกฉ. ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะ ประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสรุปประเด็นต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของการจัดการความรู้ต่อไป

6. เป้าหมาย

6.1 มีโครงการการจัดการความรู้ระดับสำนักงาน จำนวน 2 ประเด็นความรู้

6.2 มีรายงานผลการขับเคลื่อนและองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้กระบวนการบริหารจัดการความรู้ จำนวน 2 ประเด็นความรู้

6.3 เกิดการพัฒนาการเรียนรู้ ทักษะ และความรู้จากกระบวนการบริหารจัดการของสำนักงานและบุคลากรใน พกฉ.

6.4 มีโครงการการจัดการความรู้ที่เป็นมาตรฐานตอบสนองเป้าหมายโดยรวมทั้งหมดของการจัดการความรู้ และตอบสนองกรอบการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร.

7. แผนปฏิบัติการ

การจัดทำแผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569 จำนวน 2 ประเด็นความรู้ คือ

1) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)

2) การประยุกต์ใช้หลักการทรงงาน เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

6

แผนปฏิบัติการการจัดการความรู้ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

1. ประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อการบริการ (ระบบสาธารณูปโภคเป็นพื้นฐาน)

กิจกรรม	ระยะเวลา							ผู้รับผิดชอบ
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการแจ้งซ่อมสาธารณูปโภค	✔ (30 มี.ค. 69)							สอน.
2. จัดเวทีสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ระบบและแจ้งระบบ		✔						สอน. และผู้รับผิดชอบเรื่องการแจ้งซ่อมของแต่ละสำนัก /กลุ่มงาน
3. พัฒนาระบบการแจ้งซ่อม	✔	✔	✔	✔	✔			สอน. และ สทส. (ฝ่ายสารสนเทศ)
4. ทดลองใช้ระบบการแจ้งซ่อม			✔	✔	✔			สอน. และ สทส. (ฝ่ายสารสนเทศ)
5. จัดเวทีแลกเปลี่ยน				✔				สอน.
6. คู่มือระบบแจ้งซ่อม			✔	✔	✔			สอน.
7. ผลิตสื่อเผยแพร่ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร					✔	✔		สอน. และ สทส.
8. จัดทำรายงานผลการจัดการความรู้และเผยแพร่ภายในองค์กร							✔	สอน.

7

2. การประยุกต์ใช้หลักการทรงงานเพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพในพื้นที่การเรียนรู้ของพิพิธภัณฑ์

กิจกรรม	ระยะเวลา							ผู้รับผิดชอบ
	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	
1. วิเคราะห์พื้นที่จัดแสดงที่เชื่อมโยงกับหลักการทรงงาน และจัดทำองค์ความรู้ที่โดดเด่นที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ฐานการจัดแสดง	✔							สพร. สนพ. สทส. สพก.
2. ออกแบบและพัฒนาสื่อการจัดแสดงนิทรรศการหรือกิจกรรมการเรียนรู้	✔	✔	✔	✔				สพร. สนพ. สทส. สพก.
3. จัดเวทีแลกเปลี่ยน			✔					สอน. สพร. สนพ. สทส. สพก. สผป. และกลุ่มงาน
4. คู่มือ แนวทางปฏิบัติหรือสื่อสำหรับเจ้าหน้าที่ พกอ.			✔	✔				คณะทำงานด้านจัดการความรู้
5. ทดลองใช้คู่มือแนวทางปฏิบัติ				✔	✔			สอน. สพร. สนพ. สทส. สพก. สผป. และกลุ่มงาน
6. ปรับปรุงคู่มือ					✔	✔		คณะทำงานด้านจัดการความรู้
7. ผลิตสื่อเผยแพร่ภายในองค์กรและภายนอกองค์กร					✔	✔		สทส.
8. จัดทำรายงานผลการจัดการความรู้และเผยแพร่ภายในองค์กร							✔	คณะทำงานด้านจัดการความรู้